

Νόμος 3844/2010

Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/123 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά και άλλες διατάξεις (Δημοσιεύεται στο ΦΕΚ Α' αρ. 63/3 Μαΐου 2010)

ΝΟΜΟΣ 3844/2010

Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/123 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά και άλλες διατάξεις

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδωμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

ΣΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2006/123/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ – ΟΡΙΣΜΟΙ – ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με τις «υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά» (Ε.Ε. L 176 της 27ης Δεκεμβρίου 2006).

Άρθρο 2

(Άρθρο 4 Οδηγίας 2006/123)

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως:

1. «υπηρεσία», κάθε μη μισθωτή οικονομική δραστηριότητα, που παρέχεται κατά κανόνα έναντι αμοιβής, κατά το άρθρο 57 της Συνθήκης της Λισαβόνας (πρώην 50 της Συνθήκης ΕΚ),
2. «πάροχος υπηρεσιών», κάθε φυσικό πρόσωπο που έχει την ιθαγένεια κράτους-μέλους ή κάθε νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο σε κράτος-μέλος κατά το άρθρο 54 της Συνθήκης της Λισαβόνας (πρώην 48 της Συνθήκης ΕΚ), τα οποία προσφέρουν ή παρέχουν μια υπηρεσία»
3. «αποδέκτης», κάθε φυσικό πρόσωπο που έχει την ιθαγένεια κράτους-μέλους ή που επωφελείται από δικαιώματα που του παρέχονται από κοινοτικές πράξεις ή κάθε νομικό πρόσωπο, κατά το άρθρο 54 της Συνθήκης της Λισαβόνας (πρώην 48 της Συνθήκης ΕΚ), εγκατεστημένο σε κράτος-μέλος, τα οποία χρησιμοποιούν ή επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν μια υπηρεσία για επαγγελματικούς ή άλλους σκοπούς,
4. «κράτος-μέλος εγκατάστασης», το κράτος-μέλος στο έδαφος του οποίου είναι εγκατεστημένος ο πάροχος της υπηρεσίας,
5. «εγκατάσταση», η πραγματική άσκηση οικονομικής δραστηριότητας, κατά το άρθρο 49 της Συνθήκης της Λισαβόνας (πρώην 43 της Συνθήκης ΕΚ), από τον πάροχο για αόριστο χρονικό διάστημα και με τη δημιουργία σταθερής εγκατάστασης, από την οποία διεξάγεται όντως η επιχειρηματική δραστηριότητα της παροχής υπηρεσιών,
6. «σύστημα χορήγησης άδειας», κάθε διαδικασία που υποχρεώνει τον πάροχο ή τον αποδέκτη της υπηρεσίας να υποβάλει αίτηση στην αρμόδια αρχή για την

έκδοση ρητής ή σιωπηρής απόφασης σχετικά με την πρόσβαση σε δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών ή με την άσκησή της,

7. «απαίτηση», κάθε υποχρέωση, απαγόρευση, προϋπόθεση ή όριο που προβλέπεται στις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις των κρατών-μελών ή προκύπτει από τη νομολογία, τη διοικητική πρακτική, τους κανόνες επαγγελματικών συλλόγων ή τους συλλογικούς κανόνες επαγγελματικών ενώσεων ή οργανώσεων που εγκρίνονται στο πλαίσιο της άσκησης της νομικής αυτονομίας τους. Οι κανόνες που προβλέπονται σε συλλογικές συμβάσεις οι οποίες αποτελούν προϊόν διαπραγμάτευσης μεταξύ των κοινωνικών εταίρων δεν θεωρούνται απαιτήσεις κατά την έννοια του παρόντος νόμου,
8. «επιτακτικοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος», οι λόγοι που αναγνωρίζονται ως τέτοιοι στη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, και ιδίως: η δημόσια τάξη, η δημόσια ασφάλεια, η δημόσια υγεία, η προστασία της χρηματοοικονομικής ισορροπίας του συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων, η προστασία των καταναλωτών, των αποδεκτών υπηρεσιών και των εργαζομένων, η δικαιοσύνη των εμπορικών συναλλαγών, η καταπολέμηση της απάτης, η προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένου και του αστικού περιβάλλοντος, η υγεία των ζώων, η διανοητική ιδιοκτησία, η διατήρηση της εθνικής ιστορικής και καλλιτεχνικής κληρονομιάς, οι στόχοι κοινωνικής πολιτικής και οι στόχοι πολιτιστικής πολιτικής,
9. «αρμόδιες αρχές» ή «Αρχές», κάθε όργανο ή φορέας που είναι υπεύθυνος για τον έλεγχο ή τη ρύθμιση δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται κυρίως οι διοικητικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των δικαστηρίων όταν ενεργούν με την ιδιότητα αυτή, οι επαγγελματικοί σύλλογοι και οι επαγγελματικές ενώσεις ή οργανώσεις, οι οποίες, στο πλαίσιο της νομικής αυτονομίας τους, ρυθμίζουν με συλλογικό τρόπο την πρόσβαση στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών ή την άσκησή τους,
10. «κράτος-μέλος όπου παρέχεται η υπηρεσία», το κράτος-μέλος όπου παρέχεται η υπηρεσία από πάροχο υπηρεσιών εγκατεστημένο σε άλλο κράτος-μέλος,
11. «νομοθετικώς κατοχυρωμένο επάγγελμα», δραστηριότητα ή σύνολο επαγγελματικών δραστηριοτήτων, κατά το άρθρο 3 παράγραφος 1 περίπτωση α) της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων,
12. «εμπορική επικοινωνία», κάθε μορφή επικοινωνίας για την έμμεση ή άμεση προώθηση προϊόντων, υπηρεσιών ή της εικόνας επιχειρήσεων, οργανισμών ή προσώπων που ασκούν εμπορική, βιομηχανική ή βιοτεχνική δραστηριότητα ή ασκούν ένα νομοθετικώς κατοχυρωμένο επάγγελμα. Δεν συνιστούν από μόνες τους εμπορικές επικοινωνίες: α) οι πληροφορίες που επιτρέπουν την άμεση πρόσβαση στη δραστηριότητα της επιχείρησης, του οργανισμού ή του προσώπου, ιδίως ένα όνομα τομέα ή μία διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, β) οι επικοινωνίες σχετικά με προϊόντα, με υπηρεσίες ή με την εικόνα της επιχείρησης, του οργανισμού ή του προσώπου, οι οποίες λαμβάνουν χώρα ανεξάρτητα από

την επιχειρηματική δραστηριότητα, ιδίως όταν παρέχονται χωρίς οικονομικό αντάλλαγμα.

Άρθρο 3 (Άρθρο 1 Οδηγίας 2006/123) Αντικείμενο και οριοθέτηση

Ο νόμος αυτός:

1. Θεσπίζει τις γενικές διατάξεις που διευκολύνουν την άσκηση της ελευθερίας εγκατάστασης των παροχών υπηρεσιών και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, διατηρώντας υψηλό ποιοτικό επίπεδο υπηρεσιών.

2. Δεν αφορά:

α) την απελευθέρωση υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος, οι οποίες επιφυλάσσονται αποκλειστικά σε δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, ούτε την ιδιωτικοποίηση δημόσιων φορέων παροχής υπηρεσιών και
β) την κατάργηση των μονοπωλίων παροχής υπηρεσιών.

3. Δεν θίγει:

α) τις ενισχύσεις, που χορηγούν οι Ελληνικές Αρχές (εφεξής Αρχές) και οι οποίες διέπονται από κοινοτικούς και εθνικούς κανόνες ανταγωνισμού,
β) το δικαίωμα των Αρχών να ορίζουν, σύμφωνα με το Κοινοτικό Δίκαιο, ποιες υπηρεσίες θεωρούνται γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος, πώς θα πρέπει να οργανώνονται και να χρηματοδοτούνται, τηρώντας τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, και σε ποιες ειδικές υποχρεώσεις πρέπει να υπόκεινται,
γ) τα μέτρα που λαμβάνονται σε κοινοτικό ή εθνικό επίπεδο, με σκοπό την προστασία ή την προώθηση της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας ή του πλουραλισμού των μέσων μαζικής επικοινωνίας,
δ) τις ισχύουσες διατάξεις της ποινικής νομοθεσίας. Ωστόσο, διατάξεις του Ποινικού Δικαίου, οι οποίες ρυθμίζουν ειδικά ή επηρεάζουν την πρόσβαση σε δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών ή την άσκησή τους δεν επιτρέπεται να εφαρμόζονται από τις Αρχές με τρόπο που να περιορίζουν την ελευθερία παροχής υπηρεσιών κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του παρόντος νόμου,
ε) το Εργατικό Δίκαιο, ήτοι οποιαδήποτε νομική ή συμβατική διάταξη σχετική με όρους απασχόλησης ή όρους εργασίας, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται η υγεία και η ασφάλεια κατά την εργασία και με τις σχέσεις μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων που εφαρμόζουν οι Αρχές, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο,
στ) τη νομοθεσία στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης,
ζ) την άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων σύμφωνα με το Σύνταγμα και το Κοινοτικό Δίκαιο και
η) το δικαίωμα διαπραγμάτευσης, σύναψης και εφαρμογής συλλογικών συμβάσεων και το δικαίωμα εργατικών κινητοποιήσεων σύμφωνα με την κείμενη εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 4 (Άρθρο 2 Οδηγίας 2006/123) Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών νόμος εφαρμόζεται στις υπηρεσίες παροχών εγκατεστημένων σε κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν εφαρμόζονται στις ακόλουθες δραστηριότητες:

α) στις μη οικονομικές υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος,
β) στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, όπως αυτές που αφορούν τράπεζες, πιστώσεις, ασφαλίσεις και αντασφαλίσεις, επαγγελματικές ή προσωπικές συντάξεις, χρεόγραφα, επενδύσεις, ταμεία, πληρωμές, συμβουλές επενδύσεων, στις οποίες περιλαμβάνονται και αυτές που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι του ν. 3601/2007 (ΦΕΚ 178 Α'),
γ) στις υπηρεσίες και τα δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και στις συναφείς εγκαταστάσεις και υπηρεσίες όσον αφορά τα θέματα που ρυθμίζονται με το ν. 3431/2006 (ΦΕΚ 13 Α),

δ) στις υπηρεσίες στον τομέα των μεταφορών, στις οποίες περιλαμβάνονται και αυτές των λιμενικών υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο του τίτλου VI της Συνθήκης της Λισαβόνας (πρώην V της Συνθήκης ΕΚ), των αστικών συγκοινωνιών, των αγοραίων οχημάτων (ταξί) και των ασθενοφόρων,
ε) στις υπηρεσίες που παρέχονται από γραφεία εύρεσης προσωρινής εργασίας,
στ) στις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης (ιατρικές και φαρμακευτικές) που προσφέρονται από επαγγελματίες του τομέα της υγείας σε ασθενείς για την αξιολόγηση, διατήρηση ή αποκατάσταση της υγείας τους είτε παρέχονται μέσω εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης είτε όχι, και ανεξάρτητα από τον τρόπο με τον οποίο οργανώνονται και χρηματοδοτούνται οι εν λόγω υπηρεσίες σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας ή από το αν είναι δημόσιες ή ιδιωτικές, εφόσον ασκούνται αποκλειστικά από νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα,
ζ) στις οπτικοακουστικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των κινηματογραφικών υπηρεσιών, ανεξάρτητα από τον τρόπο παραγωγής, διανομής ή μετάδοσης τους, και στις ραδιοφωνικές εκπομπές,
η) στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών στα οποία ο παίκτης στοιχηματίζει νομισματική αξία, συμπεριλαμβανομένων των λαχειοφόρων αγορών, των τυχερών παιχνιδιών σε καζίνο και των συναλλαγών που αφορούν στοιχήματα,
θ) στις δραστηριότητες που συνδέονται με την άσκηση δημόσιας εξουσίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 51 της Συνθήκης της Λισαβόνας (πρώην 45 της Συνθήκης ΕΚ),
ι) στις κοινωνικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την κοινωνική στέγαση, την παιδική μέριμνα και τη στήριξη των οικογενειών και των ατόμων που έχουν μονίμως ή προσωρινώς ανάγκη, οι οποίες παρέχονται από το κράτος, από παρόχους για λογαριασμό του κράτους ή από φιλανθρωπικές οργανώσεις αναγνωρισμένες από το κράτος,
ια) στις ιδιωτικές υπηρεσίες ασφαλείας και
ιβ) στις υπηρεσίες των συμβολαιογράφων και των δικαστικών επιμελητών.

3. Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν εφαρμόζονται στον τομέα της φορολογίας.

Άρθρο 5 (Άρθρο 3 Οδηγίας 2006/123) Σχέση με άλλες διατάξεις του Κοινοτικού Δικαίου και της ελληνικής νομοθεσίας

1. Όταν οι διατάξεις του παρόντος νόμου έρχονται σε σύγκρουση με διάταξη κοινοτικής πράξης ή με διάταξη της ελληνικής νομοθεσίας που μεταφέρει κοινοτική πράξη και οι οποίες ρυθμίζουν τις ειδικές πτυχές της πρόσβασης και της άσκησης δραστηριότητας παροχής υπηρεσίας σε ειδικούς τομείς ή ειδικά επαγγέλματα, η διάταξη της άλλης κοινοτικής πράξης ή της ελληνικής νομοθεσίας υπερισχύει και εφαρμόζεται σε αυτούς τους ειδικούς τομείς ή τα ειδικά επαγγέλματα. Στις εν λόγω πράξεις περιλαμβάνονται ιδίως:

α) το π.δ. 219/2000 (ΦΕΚ 190 Α') σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στα πλαίσια παροχής υπηρεσιών (Οδηγία 96/71/ΕΚ)
β) ο Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 1971 περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, στους μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (Ε.Ε. L 149 της 5ης Ιουλίου 1971), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον Κανονισμό 629/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Ε.Ε. L 114 της 27ης Απριλίου 2006),
γ) το π.δ. 236/1992 (ΦΕΚ 124 Α') σχετικά με την άσκηση τηλεοπτικών δραστηριοτήτων (Οδηγία 89/552/ΕΟΚ),
δ) η Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων (Ε.Ε. L 255 της 30ης Σεπτεμβρίου 2005).

2. Ο παρών νόμος δεν αφορά τους κανόνες του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου και ιδίως τους κανόνες που διέπουν το δικαίο που εφαρμόζεται στις συμβατικές και εξωσυμβατικές ενοχές, συμπεριλαμβανομένων όσων εξασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές επωφελούνται από την προστασία που τους παρέχουν οι κανόνες περί προστασίας των καταναλωτών, που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία.

3. Οι Αρχές εφαρμόζουν τις διατάξεις του παρόντος νόμου τηρώντας τους κανόνες της Συνθήκης της Λισαβόνας που διέπουν το δικαίωμα εγκατάστασης και την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ** **Άρθρο 6**

(Άρθρο 5 Οδηγίας 2006/123)

Απλούστευση των διαδικασιών

1. Οι Αρχές εξετάζουν τις διαδικασίες και τις διατυπώσεις που ισχύουν για την πρόσβαση σε δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών και για την άσκησή της. Όταν οι διαδικασίες και οι διατυπώσεις που εξετάζονται στο πλαίσιο της παρούσας παραγράφου δεν είναι αρκούτως απλές, αυτές πρέπει να απλουστευθούν. Το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης είναι αρμόδιο για το συντονισμό του ελέγχου απλούστευσης της νομοθεσίας για τις υπηρεσίες σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία, το χρονοδιάγραμμα ελέγχου της νομοθεσίας ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της παρούσας παραγράφου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

2. Όταν από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις προβλέπεται η προσκόμιση από τους παρόχους ή τους αποδέκτες υπηρεσιών στις αρχές πιστοποιητικού, βεβαίωσης ή άλλου εγγράφου που να αποδεικνύει την τήρηση απαίτησης, αυτές οφείλουν να αποδεχθούν κάθε έγγραφο από άλλο κράτος-μέλος με ισοδύναμη λειτουργία ή το οποίο αποδεικνύει ότι η εν λόγω απαίτηση έχει τηρηθεί. Οι Αρχές μπορούν να μην επιβάλλουν την προσκόμιση πρωτοτύπων, επικυρωμένων αντιγράφων ή επικυρωμένων μεταφράσεων εγγράφων από άλλα κράτη-μέλη, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται από άλλες κοινοτικές νομοθετικές πράξεις ή από τις εξαιρέσεις που δικαιολογούνται από επιτακτικό λόγο δημόσιου συμφέροντος, συμπεριλαμβανομένης της δημόσιας τάξης και ασφάλειας. Το πρώτο εδάφιο δεν επηρεάζει το δικαίωμα των Αρχών να απαιτούν μη επικυρωμένες μεταφράσεις εγγράφων στην ελληνική γλώσσα.

3. Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται στα έγγραφα του άρθρου 7 παράγραφος 2 και του άρθρου 50 της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, στο άρθρο 45 παράγραφος 3 και στα άρθρα 46, 49 και 50 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, όπως μεταφέρθηκε στο ελληνικό δικαίο με το π.δ. 60/2007 (ΦΕΚ 64 Α'), στο άρθρο 3 παράγραφος 2 της Οδηγίας 98/5/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 1998, για τη διευκόλυνση της μόνιμης άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος σε κράτος-μέλος διάφορο εκείνου στο οποίο αποκτήθηκε ο επαγγελματικός τίτλος, όπως μεταφέρθηκε στο ελληνικό δικαίο με το π.δ. 152/2000 (ΦΕΚ 130 Α'), στην Πρώτη Οδηγία

68/151/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 1968 περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη-μέλη εκ μέρους των εταιρειών, όπως μεταφέρθηκε στο ελληνικό δικαίο με την τροποποίηση του ν. 3190/1955 η οποία υλοποιήθηκε με το π.δ. 419/1986 (ΦΕΚ 197 Α), κατά την έννοια του άρθρου 58 δεύτερη παράγραφος της Συνθήκης, για την προστασία των συμφερόντων των εταιρών και των τρίτων με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις αυτές ισοδύναμες, και στην Ενδέκατη Οδηγία 89/666/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21 ης Δεκεμβρίου 1989, σχετικά με τη δημοσιότητα των υποκαταστημάτων που έχουν συσταθεί σε ένα κράτος-μέλος από ορισμένες μορφές εταιρειών που διέπονται από το δικαίο άλλου κράτους, όπως μεταφέρθηκε στο ελληνικό δικαίο με την τροποποίηση του κ.ν. 2190/1920 «Περί Ανωνύμων Εταιρειών» με το π.δ. 360/1993 (ΦΕΚ 154 Α').

Άρθρο 7 **(Άρθρο 6 Οδηγίας 2006/123)** **Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης**

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών μπορούν να διεκπεραιώνουν και ηλεκτρονικά και από απόσταση, μέσω των Ενιαίων Κέντρων Εξυπηρέτησης:

α) το σύνολο των διαδικασιών και διατυπώσεων που είναι απαραίτητες για την πρόσβαση στις αντίστοιχες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών στην ελληνική Επικράτεια και ιδίως όλες τις αναγκαίες δηλώσεις, κοινοποιήσεις ή αιτήσεις για χορήγηση άδειας από τις αρμόδιες αρχές, περιλαμβανομένων των αιτήσεων για την καταχώριση σε μητρώα και βάσεις δεδομένων ή την εγγραφή σε επαγγελματικούς φορείς και συλλόγους, β) τις αιτήσεις για χορήγηση άδειας για την άσκηση των εν λόγω δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών.

2. Τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ), που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102 Α), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, μπορούν να λειτουργούν στο σύνολό τους ή μέρος αυτών και ως Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθορίζονται τα ΚΕΠ που θα λειτουργήσουν και ως Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης και ρυθμίζονται όλα τα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των ΚΕΠ ως Ενιαίων Κέντρων Εξυπηρέτησης για τους σκοπούς του παρόντος νόμου.

Άρθρο 8 **(Άρθρο 7 Οδηγίας 2006/123)** **Δικαίωμα ενημέρωσης**

1. Οι πάροχοι και οι αποδέκτες υπηρεσιών έχουν δικαίωμα να ενημερώνονται μέσω των Ενιαίων Κέντρων Εξυπηρέτησης για τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) τις απαιτήσεις που αφορούν τους παρόχους υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι στην ελληνική Επικράτεια και ιδίως εκείνες που αφορούν διαδικασίες και διατυπώσεις που πρέπει να ολοκληρωθούν για την πρόσβαση στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών και την άσκησή τους, β) τα στοιχεία επικοινωνίας των ελληνικών αρμόδιων αρχών για την άμεση επικοινωνία με τις αρχές αυτές, περιλαμβανομένων των στοιχείων των αρχών που είναι αρμόδιες για θέματα άσκησης δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών, γ) τα μέσα και τις προϋποθέσεις πρόσβασης σε ελληνικά δημόσια μητρώα και βάσεις δεδομένων που αφορούν τους παρόχους υπηρεσιών και τις υπηρεσίες, δ) τα μέσα προσφυγής που είναι εν γένει διαθέσιμα σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ ελληνικών αρμόδιων αρχών και παρόχου ή αποδέκτη υπηρεσιών ή μεταξύ παρόχου και αποδέκτη υπηρεσιών ή μεταξύ παροχών υπηρεσιών, ε) τα στοιχεία επικοινωνίας ενώσεων ή οργανώσεων, εκτός των αρμόδιων αρχών, από τις οποίες οι πάροχοι

ή οι αποδέκτες υπηρεσιών μπορούν να λάβουν πρακτική βοήθεια.

2. Οι πάροχοι και οι αποδέκτες υπηρεσιών μπορούν να ζητούν από τις αρμόδιες αρχές πληροφορίες σχετικά με το συνήθη τρόπο ερμηνείας και εφαρμογής των απαιτήσεων που προβλέπονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 1. Όπου ενδείκνυται, οι συμβουλές αυτές περιλαμβάνουν απλό βήμα-προς-βήμα οδηγό. Οι πληροφορίες παρέχονται σε απλή και κατανοητή γλώσσα.

3. Οι πληροφορίες που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 παρέχονται με σαφή και μη διφορούμενο τρόπο, είναι προσβάσιμες εξ αποστάσεως και με ηλεκτρονικά μέσα και επικαιροποιημένες.

4. Τα Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης και οι αρμόδιες αρχές απαντούν χωρίς καθυστέρηση σε αιτήσεις για παροχή πληροφοριών και ενημερώνουν τους αιτούντες εάν οι αιτήσεις τους περιέχουν σφάλματα ή είναι αβάσιμες.

5. Τα Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης μπορούν να διαθέτουν τις πληροφορίες του παρόντος άρθρου και σε άλλες κοινοτικές γλώσσες.

6. Η υποχρέωση των αρμόδιων ελληνικών αρχών να βοηθούν τους παρόχους και αποδέκτες υπηρεσιών αφορά μόνο τις γενικές πληροφορίες σχετικά με το συνήθη τρόπο ερμηνείας ή εφαρμογής των σχετικών απαιτήσεων και δεν περιλαμβάνει την παροχή νομικών συμβουλών σε μεμονωμένες υποθέσεις. Οι αρμόδιες αρχές υποχρεούνται σε άμεση ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για τις πληροφορίες που θα παρέχονται στα Ε.Κ.Ε. για τα θέματα σχετικά με τις διοικητικές διαδικασίες που θα διεκπεραιώνονται μέσω αυτών, καθώς και σε κάθε περίπτωση μεταβολής των ανωτέρω.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται τα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου θέματα.

Άρθρο 9

(Άρθρο 8 Οδηγίας 2006/123)

Ηλεκτρονική διεκπεραίωση διαδικασιών

1. Όλες οι αρμόδιες αρχές, όπως υπηρεσίες Υπουργείων, Περιφερειών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου και δεύτερου βαθμού, ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, ή υπηρεσίες νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) του δημόσιου τομέα, εξασφαλίζουν ότι όλες οι διαδικασίες και οι διατυπώσεις για την πρόσβαση σε δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών διεκπεραιώνονται εύκολα από απόσταση και με ηλεκτρονικά μέσα, μέσω του Ενιαίου Κέντρου Εξυπηρέτησης και των αρμόδιων αρχών. Ειδικότερα, τα Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης διασφαλίζουν την υποδοχή αιτημάτων και την αποστολή απαντήσεων για θέματα του παρόντος νόμου από δι-αδικτυακό τόπο.

2. Η παράγραφος 1 δεν αφορά τις επιθεωρήσεις του τόπου παροχής της υπηρεσίας ή του εξοπλισμού που χρησιμοποιείται από τον πάροχο ή την υλική εξέταση των ικανοτήτων ή της προσωπικής ακεραιότητας του παρόχου ή του αρμόδιου προσωπικού του.

3. Τα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία έχουν την ευθύνη της εναρμόνισης των διοικητικών διαδικασιών προς τις διατάξεις του άρθρου αυτού. Για τη διεκπεραίωση των διοικητικών διαδικασιών που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου από τα ΚΕΠ, ως Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης, εκδίδονται κοινές αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 3013/2002. Με όμοιες αποφάσεις ρυθμίζονται και τα συναφή με τη διεκπεραίωση των συγκεκριμένων διαδικασιών θέματα ηλεκτρονικής ανταλλαγής στοιχείων και καθορισμού των βασικών κανόνων για την ηλεκτρονική διεκπεραίωσή τους.

4. Το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης συντονίζει τις διαδικασίες που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ** **ΤΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

ΤΜΗΜΑ 1

ΑΔΕΙΕΣ

Άρθρο 10

(Άρθρο 9 Οδηγίας 2006/123)

Συστήματα χορήγησης άδειας

1. Οι Αρχές δεν εξαρτούν την πρόσβαση σε δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών και την άσκησή τους από σύστημα χορήγησης άδειας, παρά μόνον όταν:

- α) το σύστημα χορήγησης άδειας δεν εισάγει διακρίσεις σε βάρος του παρόχου της υπηρεσίας
  - β) η ανάγκη ύπαρξης συστήματος χορήγησης άδειας δικαιολογείται από επιτακτικό λόγο δημόσιου συμφέροντος
  - γ) ο επιδιωκόμενος στόχος δεν μπορεί να επιτευχθεί με λιγότερο περιοριστικό μέτρο, ιδίως όταν οι εκ των υστέρων έλεγχοι θα διενεργούνταν με πολύ μεγάλη καθυστέρηση για να είναι πραγματικά αποτελεσματικοί.
2. Με υπουργική απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών ορίζονται τα συστήματα έκδοσης αδειών που καταρ-γούνται, επειδή δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1.
3. Το παρόν τμήμα δεν θίγει συστήματα χορήγησης άδειας που διέπονται, αμέσως ή εμμέσως, από ειδικές διατάξεις του Κοινοτικού Δικαίου.

Άρθρο 11

(Άρθρο 10 Οδηγίας 2006/123)

Προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας

1. Τα συστήματα χορήγησης άδειας σε παρόχους υπηρεσιών πρέπει να βασίζονται σε κριτήρια τα οποία δεν επιτρέπουν στις αρμόδιες αρχές να ασκούν τη διακριτική τους ευχέρεια αυθαίρετα.
2. Ειδικότερα τα κριτήρια αυτά πρέπει:
  - α) να μην εισάγουν διακρίσεις
  - β) να δικαιολογούνται από επιτακτικό λόγο δημόσιου συμφέροντος
  - γ) να είναι αναλογικά προς τον προαναφερόμενο στόχο δημόσιου συμφέροντος
  - δ) να είναι σαφή και να μην επιδέχονται αμφισβήτηση
  - ε) να είναι αντικειμενικά
  - στ) να έχουν δημοσιευθεί εκ των προτέρων
  - ζ) να είναι διαφανή και προσβάσιμα.
3. Οι προϋποθέσεις χορήγησης άδειας για νέα εγκατάσταση δεν αλληλοεπικαλύπτονται με απαιτήσεις και ελέγχους που είναι ισοδύναμοι ή κατ' ουσία συγκρίσιμοι ως προς το σκοπό τους, στους οποίους ήδη υπόκεινται οι πάροχοι των υπηρεσιών, στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος-μέλος. Τα σημεία επαφής που ορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 28, επικουρούν την αρμόδια αρχή παρέχοντας τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τις απαιτήσεις αυτές.
4. Η άδεια επιτρέπει στους παρόχους υπηρεσιών πρόσβαση στη δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών ή τους επιτρέπει να την ασκήσουν σε όλη την ελληνική Επικράτεια, μεταξύ άλλων, με την ίδρυση πρακτορείων, υποκαταστημάτων, θυγατρικών εταιριών ή γραφείων, εκτός εάν επιτακτικός λόγος δημόσιου συμφέροντος δικαιολογεί την έκδοση ιδιαίτερης άδειας για κάθε επί μέρους εγκατάσταση ή τον περιορισμό της άδειας σε ορισμένο τμήμα της Επικράτειας.
5. Η άδεια χορηγείται από τη στιγμή που διαπιστώνεται από την αρμόδια Αρχή ότι πληρούνται οι προϋπο-

θέσεις χορήγησής της.

6. Πλην των περιπτώσεων χορήγησης άδειας, κάθε απόφαση των αρμόδιων αρχών, συμπεριλαμβανομένης της άρνησης χορήγησης άδειας ή της ανάκλησης μιας άδειας, αιτιολογείται πλήρως.

7. Το παρόν άρθρο δεν θίγει την αρμοδιότητα των περιφερειακών ή τοπικών αρχών που εκδίδουν τις άδειες αυτές.

Άρθρο 12 (Άρθρο 11 Οδηγίας 2006/123) Διάρκεια της άδειας

1. Η άδεια που χορηγείται στον πάροχο υπηρεσιών είναι αόριστης διάρκειας, με εξαίρεση τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν η άδεια ανανεώνεται αυτόματα ή εξαρτάται αποκλειστικά από τη διαρκή τήρηση των απαιτήσεων, β) όταν επιτακτικός λόγος δημόσιου συμφέροντος περιορίζει τον αριθμό των διαθέσιμων αδειών, ή γ) όταν η περιορισμένη διάρκεια δικαιολογείται από επιτακτικό λόγο δημόσιου συμφέροντος.

2. Η παράγραφος 1 δεν αφορά τη μέγιστη προθεσμία εντός της οποίας ο πάροχος των υπηρεσιών οφείλει να αρχίσει πραγματικά τη δραστηριότητά του μετά τη χορήγηση της άδειας.

3. Ο πάροχος υπηρεσιών υποχρεούται να ενημερώνει το οικείο Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης σχετικά με:

α) την ίδρυση θυγατρικών εταιρειών, των οποίων οι δραστηριότητες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συστήματος χορήγησης άδειας, β) αλλαγές της κατάστασης του που έχουν ως συνέπεια να μην πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις χορήγησης άδειας.

Τα Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης διαβιβάζουν τις πληροφορίες αυτές στις αρμόδιες κατά περίπτωση για τη χορήγηση της άδειας αρχές.

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν τη δυνατότητα των αρμόδιων αρχών να ανακαλούν τις άδειες, όταν παύσουν να ισχύουν οι προϋποθέσεις χορήγησής τους.

Άρθρο 13 (Άρθρο 12 Οδηγίας 2006/123) Επιλογή μεταξύ περισσότερων υποψηφίων

1. Αν ο αριθμός των διαθέσιμων αδειών για συγκεκριμένη δραστηριότητα είναι περιορισμένος, λόγω της σπανιότητας των διαθέσιμων φυσικών πόρων ή των τεχνικών δυνατοτήτων, εφαρμόζεται διαδικασία επιλογής μεταξύ των δυνητικών υποψηφίων, η οποία προβλέπει όλες τις εγγυήσεις αμεροληψίας και διαφάνειας και ιδίως την κατάλληλη δημοσιοποίηση της έναρξης της διεξαγωγής της και της ολοκλήρωσης της διαδικασίας.

2. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 1, η άδεια χορηγείται για την ενδεδειγμένη περιορισμένη χρονική περίοδο και δεν μπορεί να ανανεώνεται αυτόματα, ούτε να προβλέπει κάποιο άλλο πλεονέκτημα για τον πάροχο υπηρεσιών η άδεια του οποίου μόλις έληξε ή για όσους έχουν ιδιαίτερους δεσμούς με αυτόν.

3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 και των άρθρων 10 και 11 οι αρμόδιες αρχές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη, κατά τη θέσπιση των κανόνων για τη διαδικασία επιλογής, θέματα δημόσιας υγείας, στόχους κοινωνικής πολιτικής, την υγεία και την ασφάλεια των μισθωτών ή των αυτοαπασχολούμενων, την προστασία του περιβάλλοντος, τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και άλλους επιτακτικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος, σύμφωνα με το Κοινοτικό Δίκαιο.

4. Με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού θεσπίζονται τα κριτήρια διαθεσιμότητας των αδειών, καθορίζονται οι προϋποθέσεις παροχής, ανανέωσης ή επανεξέτασης αυτών, προσδιορίζεται το όργανο, η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής και ρυθμίζεται κάθε

θέμα εφαρμογής του άρθρου αυτού.

Άρθρο 14 (Άρθρο 13 Οδηγίας 2006/123) Διαδικασίες για τη χορήγηση άδειας

1. Οι διαδικασίες και οι διατυπώσεις χορήγησης άδειας είναι σαφείς, δημοσιοποιούνται εκ των προτέρων και παρέχουν στους αιτούντες την εγγύηση ότι οι αιτήσεις τους θα εξετασθούν αντικειμενικά και αμερόληπτα.

2. Οι διαδικασίες και οι διατυπώσεις χορήγησης άδειας δεν αποτρέπουν ούτε περιπλέκουν και καθυστερούν αδικαιολόγητα την παροχή της υπηρεσίας, είναι εύκολα προσβάσιμες, τα δε τέλη που ενδέχεται να βαρύνουν τους αιτούντες πρέπει να είναι εύλογα και ανάλογα του κόστους των διαδικασιών χορήγησης άδειας και να μην υπερβαίνουν το κόστος των διαδικασιών αυτών.

3. Οι διαδικασίες και οι διατυπώσεις χορήγησης άδειας παρέχουν στους αιτούντες την εγγύηση ότι οι αιτήσεις τους θα εξετασθούν χωρίς καθυστέρηση και, σε κάθε περίπτωση, εντός εύλογης προθεσμίας. Η προθεσμία αρχίζει από τη χρονική στιγμή της υποβολής όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών και όταν τούτο δικαιολογείται από την πολυπλοκότητα του θέματος, η προθεσμία μπορεί να παραταθεί άπαξ, από την αρμόδια αρχή, για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Η παράταση και η διάρκεια της αιτιολογούνται και κοινοποιούνται στον αιτούντα πριν από την εκπνοή της αρχικής προθεσμίας. Σχετικά εφαρμόζεται το άρθρο 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύει.

4. Εάν δεν υπάρξει απάντηση εντός της προθεσμίας που προβλέπεται ή παρατείνεται σύμφωνα με την παράγραφο 3, η άδεια θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί. Επιτρέπεται η πρόβλεψη αποκλίσεων από τη διάταξη του προηγούμενου εδαφίου, όταν αυτό δικαιολογείται από επιτακτικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος, στους οποίους περιλαμβάνονται τα έννομα συμφέροντα τρίτων.

5. Για κάθε αίτηση χορήγησης άδειας αποστέλλεται το ταχύτερο βεβαίωση παραλαβής, στην οποία πρέπει να μνημονεύεται:

α) η προθεσμία απάντησης που προβλέπεται στην παράγραφο 3

β) τα μέσα έννομης προστασίας

γ) δήλωση ότι, αν η αρμόδια Αρχή δεν απαντήσει μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία, η άδεια θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί.

6. Εάν η αίτηση είναι ελλιπής ο αιτών ενημερώνεται χωρίς καθυστέρηση, για την ανάγκη υποβολής συμπληρωματικών δικαιολογητικών και για τις πιθανές εξαιτίας αυτού επιπτώσεις στην εύλογη προθεσμία διεκπεραίωσης.

7. Εάν μια αίτηση απορριφθεί λόγω μη τήρησης των απαιτούμενων διαδικασιών ή διατυπώσεων, ο αιτών ενημερώνεται το ταχύτερο για την απόρριψη.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ορίζονται οι πληροφορίες που παρέχονται αναφορικά με τις άδειες, προσδιορίζονται οι αποκλίσεις που επιτρέπονται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4, παρατίθενται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται ώστε η αίτηση να θεωρείται πλήρης, καθορίζονται οι προθεσμίες απάντησης, καθώς και οι προϋποθέσεις χορήγησης της άδειας και ανάκλησης της και ρυθμίζονται τα σχετικά θέματα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΤΜΗΜΑ 2 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΠΑΓΟΡΕΥΟΝΤΑΙ Ή ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Άρθρο 15

(Άρθρο 14 Οδηγίας 2006/123)

Απαιτήσεις που απαγορεύονται

Απαγορεύεται η εξάρτηση της πρόσβασης σε δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών ή της άσκησης της στην ελληνική Επικράτεια από:

1. Απαιτήσεις που εισάγουν διακρίσεις και βασίζονται άμεσα ή έμμεσα στην ιθαγένεια ή, προκειμένου για επιχειρήσεις, που αφορούν τον τόπο της έδρας τους και ιδίως από:

α) απαιτήσεις σχετικές με την ιθαγένεια του παρόχου της υπηρεσίας, του προσωπικού του, των προσώπων που κατέχουν εταιρικές μερίδες ή των μελών των διοικητικών και εποπτικών φορέων των παροχών υπηρεσιών, β) την απαίτηση ότι ο πάροχος των υπηρεσιών, το προσωπικό του, τα πρόσωπα που κατέχουν εταιρικές μερίδες ή τα μέλη των διοικητικών και εποπτικών φορέων του παρόχου πρέπει να κατοικούν εντός της ελληνικής Επικράτειας.

2. Την απαγόρευση εγκατάστασης σε περισσότερα κράτη-μέλη ή εγγραφής σε μητρώα ή σε επαγγελματικούς φορείς ή συλλόγους σε περισσότερα από ένα κράτη-μέλη.

3. Περιορισμούς στην ελευθερία επιλογής του παρόχου σχετικούς με την κύρια ή τη δευτερεύουσα εγκατάσταση και ιδίως την άρνηση ότι ο πάροχος των υπηρεσιών πρέπει να έχει την κύρια εγκατάσταση του στην ελληνική Επικράτεια, ή τον περιορισμό της ελευθερίας του παρόχου να επιλέγει τη μορφή της εγκατάστασης, όπως πρακτορείο, υποκατάστημα ή θυγατρική εταιρία.

4. Προϋποθέσεις αμοιβαιότητας με το κράτος-μέλος στο οποίο είναι ήδη εγκατεστημένος ο πάροχος, με εξαίρεση εκείνες που προβλέπονται από τις κοινοτικές πράξεις που έχουν εκδοθεί στον τομέα της ενέργειας.

5. Την εφαρμογή κατά περίπτωση οικονομικής δοκιμής, η οποία εξαρτά τη χορήγηση άδειας από την αποδεδειγμένη ύπαρξη οικονομικής ανάγκης ή ζήτησης στην αγορά, αξιολογεί το πιθανό ή πραγματικό οικονομικό αντίκτυπο της δραστηριότητας ή αξιολογεί κατά πόσον η δραστηριότητα είναι κατάλληλη για τους στόχους που θέτουν τα προγράμματα οικονομικού σχεδιασμού της αρμόδιας αρχής. Η απαγόρευση αυτή δεν αφορά απαιτήσεις προγραμματισμού οι οποίες δεν επιδιώκουν οικονομικούς στόχους, αλλά εξυπηρετούν επιτακτικούς λόγους που συνδέονται με το δημόσιο συμφέρον.

6. Την άμεση ή έμμεση ανάμιξη ανταγωνιστικών φορέων, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής τους σε συμβουλευτικά όργανα, στη χορήγηση της άδειας ή στη λήψη άλλων αποφάσεων των αρμόδιων αρχών, με εξαίρεση τους επαγγελματικούς συλλόγους και τις επαγγελματικές οργανώσεις ή ενώσεις που ενεργούν ως αρμόδια αρχή, η απαγόρευση αυτή δεν αφορά τη διαβούλευση με όργανα, όπως τα εμπορικά επιμελητήρια ή τους κοινωνικούς εταίρους, για διάφορα θέματα πλην των μεμονωμένων αιτήσεων χορήγησης άδειας, ούτε τη διαβούλευση με το κοινό.

7. Την υποχρέωση για σύσταση ή συμμετοχή σε χρηματοοικονομική εγγύηση ή για σύναψη ασφαλιστικής σύμβασης με πάροχο υπηρεσιών ή με οργανισμό που είναι εγκατεστημένος στο ελληνικό έδαφος. Αυτό δεν θίγει τη δυνατότητα των αρμόδιων αρχών να απαιτούν ασφάλιση ή χρηματοοικονομικές εγγυήσεις ούτε θίγει απαιτήσεις σχετικές με τη συμμετοχή σε συλλογικό ταμείο αποζημιώσεων, όπως ενδεχομένως ισχύει για μέλη επαγγελματικών φορέων ή οργανώσεων.

8. Την υποχρέωση προεγγραφής σε μητρώα που τηρούνται εντός του ελληνικού εδάφους για ορισμένο χρονικό διάστημα ή προηγούμενης άσκησης της δραστηριότητας για ορισμένη χρονική περίοδο εντός της ελληνικής Επικράτειας.

Άρθρο 16

(Άρθρο 15 Οδηγίας 2006/123)

Απαιτήσεις που πρέπει να αξιολογηθούν

1. Οι Αρχές εξετάζουν εάν στην εθνική έννομη τάξη προβλέπονται απαιτήσεις όπως εκείνες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και εξασφαλίζουν ότι οι απαιτήσεις αυτές είναι συμβατές με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας τροποποιούνται όπου είναι αναγκαίο, ώστε να είναι συμβατές με τις προϋποθέσεις αυτές.

2. Οι Αρχές εξετάζουν εάν η ισχύουσα νομοθεσία εξαρτά την πρόσβαση σε δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών ή την άσκηση της από την τήρηση:

α) απαιτήσεων ποσοτικών ή εδαφικών περιορισμών, ιδίως υπό τη μορφή ορίων που καθορίζονται ανάλογα με τον πληθυσμό ή μιας ελάχιστης γεωγραφικής απόστασης μεταξύ παροχών υπηρεσιών

β) απαίτησης που υποχρεώνει τον πάροχο υπηρεσιών να έχει συγκεκριμένη νομική μορφή

γ) απαιτήσεων όσον αφορά την κατοχή του κεφαλαίου εταιρείας

δ) απαιτήσεων, εκτός εκείνων που αφορούν τα ζητήματα που διέπει η Οδηγία 2005/36/ΕΚ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων ή όσων προβλέπονται από άλλες κοινοτικές νομοθετικές ρυθμίσεις, οι οποίες περιορίζουν την πρόσβαση σε δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών σε συγκεκριμένους παρόχους υπηρεσιών λόγω της ειδικής φύσης της δραστηριότητας

ε) απαίτησης απαγόρευσης δημιουργίας περισσότερων από μιας εγκατάστασης στην ελληνική Επικράτεια

στ) απαιτήσεων για ελάχιστο αριθμό απασχολούμενων

ζ) απαιτήσεων για υποχρεωτικές ελάχιστες ή/και ανώτερες τιμές, με τις οποίες οφείλει να συμμορφώνεται ο πάροχος

η) απαίτησης που επιβάλλεται σε παρόχους να προσφέρουν, μαζί με τη δική τους υπηρεσία, άλλες συγκεκριμένες υπηρεσίες.

3. Οι Αρχές ελέγχουν και στη συνέχεια επαληθεύουν αν οι παραπάνω απαιτήσεις πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) μη εισαγωγή διακρίσεων: οι απαιτήσεις δεν πρέπει να εισάγουν άμεσα ή έμμεσα διακρίσεις ανάλογα με την ιθαγένεια ή, όσον αφορά τις επιχειρήσεις, ανάλογα με την έδρά τους

β) αναγκαιότητα: οι απαιτήσεις πρέπει να δικαιολογούνται από επιτακτικό λόγο δημόσιου συμφέροντος

γ) αναλογικότητα: οι απαιτήσεις πρέπει να είναι κατάλληλες για να εξασφαλίσουν την υλοποίηση του επιδιωκόμενου στόχου και να μην υπερβαίνουν το όριο που είναι απαραίτητο για την επίτευξη του στόχου, το ίδιο δε αποτέλεσμα να μην μπορεί να επιτευχθεί με άλλα λιγότερο περιοριστικά μέτρα.

4. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 εφαρμόζονται και στη νομοθεσία που διέπει τον τομέα των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, μόνο κατά το μέτρο που η εφαρμογή τους δεν παρακωλύει, νομικά ή στην πράξη, την εκτέλεση της συγκεκριμένης αποστολής που τους έχει ανατεθεί.

5. Οι Αρχές κοινοποιούν στην Επιτροπή τις νέες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, με τις οποίες θεσπίζουν, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 3, απαιτήσεις από αυτές που απαριθμούνται στην παράγραφο 2, καθώς και τις σχετικές αιτιολογήσεις. Η κοινοποίηση εθνικού νομοσχεδίου σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 39/2001 (ΦΕΚ 28 Α) πληροί την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στον παρόντα νόμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΜΗΜΑ 1

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΕΙΣ

Άρθρο 17

(Άρθρο 16 Οδηγίας 2006/123)

Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες σε κράτος-μέλος διαφορετικό από αυτό στο οποίο εδρεύουν.
2. Οι Αρχές εξασφαλίζουν την ελεύθερη πρόσβαση σε δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών και την ελεύθερη άσκηση της στην ελληνική Επικράτεια.
Οι Αρχές δεν επιτρέπεται να εξαρτούν την πρόσβαση σε δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών ή την άσκηση της στην ελληνική Επικράτεια από απαιτήσεις που δεν τηρούν τις ακόλουθες αρχές:
  - α) μη εισαγωγή διακρίσεων, οι απαιτήσεις δεν πρέπει να εισάγουν, άμεσα ή έμμεσα, διακρίσεις ανάλογα με την ιθαγένεια ή, όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα, ανάλογα με το κράτος-μέλος στο οποίο εδρεύουν,
  - β) αναγκαιότητα: οι απαιτήσεις πρέπει να δικαιολογούνται για λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος,
  - γ) αναλογικότητα: οι απαιτήσεις πρέπει να είναι κατάλληλες για να εξασφαλίζουν την υλοποίηση του επιδιωκόμενου στόχου και να μην υπερβαίνουν το όριο που είναι απαραίτητο για την επίτευξη του στόχου.
3. Οι Αρχές δεν μπορούν να περιορίζουν την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών από πάροχο, ο οποίος είναι εγκαταστημένος σε άλλο κράτος-μέλος, με την επιβολή οποιασδήποτε από τις ακόλουθες απαιτήσεις:
  - α) την υποχρέωση για τον πάροχο να είναι εγκατεστημένος στην ελληνική Επικράτεια
  - β) την υποχρέωση για τον πάροχο να εξασφαλίζει άδεια από τις αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένης της εγγραφής σε μητρώο ή σε επαγγελματικό φορέα ή σύλλογο που λειτουργεί στην ελληνική Επικράτεια, εκτός από περιπτώσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο ή σε πράξεις κοινοτικού δικαίου
  - γ) την απαγόρευση για τον πάροχο να αποκτήσει στην ελληνική Επικράτεια υποδομή ορισμένης μορφής ή ειδους, συμπεριλαμβανομένου γραφείου ή δικηγορικού γραφείου, που είναι απαραίτητη για την παροχή των υπηρεσιών του
  - δ) την εφαρμογή ειδικού συμβατικού καθεστώτος μεταξύ παρόχου και αποδέκτη που εμποδίζει ή περιορίζει την παροχή υπηρεσιών από αυτοαπασχολούμενο
  - ε) την υποχρέωση για τον πάροχο να διαθέτει συγκεκριμένο έγγραφο ταυτότητας για την άσκηση δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών, το οποίο χορηγείται από τις αρμόδιες αρχές τους
  - στ) απαιτήσεις οι οποίες θίγουν τη χρήση εξοπλισμού και υλικού που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παροχής της υπηρεσίας, με εξαίρεση τις απαιτήσεις που είναι αναγκαίες για την υγεία και την ασφάλεια στο χώρο εργασίας
  - ζ) περιορισμούς στην ελευθερία παροχής υπηρεσιών που ορίζονται στο άρθρο 20.
4. Οι Αρχές, όταν ο πάροχος υπηρεσιών μεταβαίνει στην ελληνική Επικράτεια, μπορούν να επιβάλουν απαιτήσεις που αφορούν τη δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών και δικαιολογούνται για λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας, δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος και είναι σύμφωνες με την παράγραφο 2. Οι Αρχές εφαρμόζουν τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας σχετικά με τις συνθήκες απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένων όσων καθορίζονται σε συλλογικές συμβάσεις.
5. Με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού προσδιορίζονται οι απαιτήσεις της προηγούμενης παραγράφου, καθορίζεται ο τρόπος κάλυψης αυτών και ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 18

(Άρθρο 17 Οδηγίας 2006/123)

Συμπεριλαμβανόμενες παρεκκλίσεις από την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών

- Οι διατάξεις του άρθρου 17 δεν εφαρμόζονται:
1. Σε υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος που παρέχονται σε άλλο κράτος-μέλος, όπως:
    - α) ταχυδρομικές υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 97/67/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1997, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών και για τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (ΕΕ L 15 της 21ης Ιανουαρίου 1998, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1882/2003, ΕΕ L 284 της 31ης Δεκεμβρίου 2003, σ.1), όπως μεταφέρθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τους νόμους 2668/1998 (ΦΕΚ 282 Α) και 3185/2003 (ΦΕΚ 229 Α')
    - β) στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, στις υπηρεσίες που καλύπτονται από την Οδηγία 2003/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 176 της 15ης Ιουλίου 2003, που τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2004/85/ΕΚ του Συμβουλίου, ΕΕ L 236 της 7ης Ιουλίου 2004), όπως μεταφέρθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το ν. 3426/2005 (ΦΕΚ 309 Α')
    - γ) στον τομέα του φυσικού αερίου, στις υπηρεσίες που καλύπτονται από την Οδηγία 2003/55/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου (ΕΕ L 176 της 15ης Ιουλίου 2003), όπως μεταφέρθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το ν. 3428/2005 (ΦΕΚ 313 Α')
    - δ) στις υπηρεσίες διανομής και παροχής ύδατος και στις υπηρεσίες διαχείρισης λυμάτων
    - ε) στις υπηρεσίες επεξεργασίας των αποβλήτων.
  2. Σε ζητήματα που διέπονται από την Οδηγία 96/71/ΕΚ της 16ης Δεκεμβρίου 1996, όπως μεταφέρθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το π.δ. 219/2000 (ΦΕΚ 190 Α').
  3. Σε ζητήματα που διέπονται από την οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23ης Νοεμβρίου 1995, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003), όπως μεταφέρθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το ν. 2472/1997 (ΦΕΚ 50 Α').
  4. Σε ζητήματα που διέπονται από την Οδηγία 77/249/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1977, περί διευκόλυνσης της πραγματικής ασκήσεως της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών από δικηγόρους (ΕΕ L 78 της 26ης Μαρτίου 1977, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την Πράξη Προσχώρησης του 2003), όπως μεταφέρθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το π.δ. 258/1987 (ΦΕΚ 125 Α').
  5. Στη δραστηριότητα της δικαστικής είσπραξης οφειλών.
  6. Σε ζητήματα που διέπονται από τον τίτλο ΙΙ της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ της 7ης Σεπτεμβρίου 2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων της ελληνικής νομοθεσίας, όταν η υπηρεσία παρέχεται στην Ελληνική Επικράτεια, οι οποίες επιφυλάσσουν μια δραστηριότητα σε συγκεκριμένο επάγγελμα.
  7. Σε ζητήματα που καλύπτονται από τον Κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 1971 περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως ισχύει.
  8. Ως προς τις διοικητικές διατυπώσεις, σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και την κατοικία τους, σε ζητήματα που διέπονται από τις διατάξεις της

Οδηγίας 2004/38/ΕΚ της 30ης Σεπτεμβρίου 2004, όπως μεταφέρθηκαν στο ελληνικό δίκαιο με το π.δ. 106/2007 (ΦΕΚ 135 Α') και οι οποίες προβλέπουν τις διοικητικές διατυπώσεις ενώπιων των αρμοδίων αρχών του κράτους μέλους, στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία που πρέπει να διεκπεραιώσουν οι δικαιούχοι.

9. Ως προς τους υπηκόους τρίτων χωρών, που μεταβαίνουν στην ελληνική επικράτεια για λόγους παροχής υπηρεσιών, στη δυνατότητα των ελληνικών αρχών να απαιτήσουν θεώρηση ή άδεια παραμονής για υπηκόους τρίτων χωρών, που δεν καλύπτονται από το καθεστώς αμοιβαίας αναγνώρισης που προβλέπεται στο άρθρο 21 της σύμβασης για την εφαρμογή της συμφωνίας Σέν-γκεν, της 14ης Ιουνίου 1985, σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα (ΕΕ L 239 της 22ας Ιουλίου 2000, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1160/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ΕΕ L 191 της 22ας Ιουλίου 2005) ή στη δυνατότητα να επιβάλλεται σε υπηκόους τρίτων χωρών που παρέχουν υπηρεσία στο ελληνικό έδαφος η υποχρέωση να παρουσιάζονται στις αρμόδιες ελληνικές αρχές κατά την είσοδό τους ή ύστερα από αυτήν.

10. Ως προς τις αποστολές αποβλήτων, σε θέματα που καλύπτονται από τον Κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 259/93 του Συμβουλίου, της 1ης Φεβρουαρίου 1993, σχετικά με την παρακολούθηση και τον έλεγχο των μεταφορών αποβλήτων στο εσωτερικό της Κοινότητας, καθώς και κατά την είσοδο και έξοδο τους (ΕΕ L 30 της 6ης Φεβρουαρίου 1993, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2557/2001 της Επιτροπής, (ΕΕ L 349 της 31ης Δεκεμβρίου 2001).

11. Στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, στα συγγενικά δικαιώματα, στα δικαιώματα που ρυθμίζονται με την Οδηγία 87/54/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1986, σχετικά με τη νομική προστασία των τοπογραφικών προϊόντων ημιαγωγών (ΕΕ L 24 της 27ης Ιανουαρίου 1987), όπως μεταφέρθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τα προεδρικά διατάγματα 45/1991 (ΦΕΚ 24 Α) και 415/1995 (ΦΕΚ 238 Α) και την Οδηγία 96/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 1996, σχετικά με τη νομική προστασία των βάσεων δεδομένων (ΕΕ L 77 της 27ης Μαρτίου 1996), όπως μεταφέρθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το ν. 2819/2000 (ΦΕΚ 84 Α), άρθρο 7, καθώς και στα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

12. Στις πράξεις για τις οποίες ο νόμος επιτάσσει την παρέμβαση συμβολαιογράφου.

13. Σε ζητήματα που καλύπτονται από την Οδηγία 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2006, για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών (ΕΕ L 157 της 9ης Ιουνίου 2006), όπως μεταφέρθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το ν. 3693/2008 (ΦΕΚ 174 Α).

14. Στην ταξινόμηση οχημάτων που έχουν αποκτηθεί με χρηματοδοτική μίσθωση σε άλλο κράτος-μέλος.

15. Σε διατάξεις για τις συμβατικές και τις εξωσυμβατικές ενοχές, που αναφέρονται και στον τύπο των συμβάσεων, οι οποίες διέπονται από τους κανόνες του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου.

16. Με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού προσδιορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 17, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 19 (Άρθρο 18 Οδηγίας 2006/123)

Παρεκκλίσεις για μεμονωμένες περιπτώσεις

- Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 17 και μόνο κατ'εξαίρεση, οι Αρχές μπορούν να λάβουν μέτρα σχετικά με την ασφάλεια των υπηρεσιών κατά ενός παρόχου, ο οποίος είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος-μέλος.
- Τα μέτρα αυτά μπορούν να ληφθούν μόνο εφό-

σον τηρηθεί η διαδικασία αμοιβαίας βοήθειας, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 34 και εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, σύμφωνα με τις οποίες λαμβάνεται το μέτρο, δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο κοινοτικής εναρμόνισης στον τομέα που ορίζεται στη παράγραφο 1

β) το μέτρο είναι πιο προστατευτικό για τον αποδέκτη από εκείνο που θα ελάμβανε το κράτος-μέλος εγκατάστασης δυνάμει των εθνικών του διατάξεων

γ) το κράτος-μέλος εγκατάστασης δεν έλαβε μέτρα ή έλαβε μέτρα ανεπαρκή σε σχέση με τα οριζόμενα στο άρθρο 34 παράγραφος 2

δ) το μέτρο είναι αναλογικό.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν θίγουν τις διατάξεις, που εγγυώνται την ελεύθερη παροχή των υπηρεσιών ή επιτρέπουν παρεκκλίσεις από αυτήν και οι οποίες προβλέπονται από κοινοτικές πράξεις.

4. Με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται οι προϋποθέσεις ασφάλειας και τα κριτήρια για τη λήψη των σχετικών με την ασφάλεια μέτρων και ρυθμίζονται θέματα εφαρμογής του άρθρου αυτού.

ΤΜΗΜΑ 2 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 20

(Άρθρο 19 Οδηγίας 2006/123)

Περιορισμοί που απαγορεύονται

Δεν επιτρέπεται να επιβάλλονται στους αποδέκτες υπηρεσιών στην Ελλάδα απαιτήσεις οι οποίες περιορίζουν τη χρήση μιας υπηρεσίας, που παρέχεται από φορέα εγκατεστημένο σε άλλο κράτος-μέλος, και ιδίως:

- η υποχρέωση εξασφάλισης άδειας από τις αρμόδιες αρχές ή υποβολή δήλωσης σε αυτές
- μεροληπτικά όρια στη χορήγηση οικονομικών ενισχύσεων, λόγω του γεγονότος ότι ο πάροχος είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος-μέλος ή λόγω του τόπου παροχής της υπηρεσίας.

Άρθρο 21

(Άρθρο 20 Οδηγίας 2006/123)

Μη εισαγωγή διακρίσεων

- Οι αποδέκτες υπηρεσιών δεν υπόκεινται σε απαιτήσεις που εισάγουν διακρίσεις λόγω της ιθαγένειας ή του τόπου κατοικίας τους.
- Οι γενικές προϋποθέσεις πρόσβασης σε μια υπηρεσία, που διατίθενται στο κοινό από τον πάροχο της υπηρεσίας, δεν εισάγουν διακρίσεις λόγω ιθαγένειας ή τόπου κατοικίας του αποδέκτη, χωρίς αυτό να θίγει τη δυνατότητα να προβλέπονται διαφορετικές προϋποθέσεις πρόσβασης, οι οποίες δικαιολογούνται άμεσα με αντικειμενικά κριτήρια.

Άρθρο 22

(Άρθρο 21 Οδηγίας 2006/123)

Βοήθεια για τους αποδέκτες

- Οι αποδέκτες υπηρεσιών στην Ελλάδα δικαιούνται να λαμβάνουν τις ακόλουθες πληροφορίες:
  - γενικές πληροφορίες για τις ισχύουσες απαιτήσεις στα υπόλοιπα κράτη-μέλη σχετικά με την πρόσβαση στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών και με την άσκηση των εν λόγω δραστηριοτήτων, ιδίως όσες αφορούν την προστασία των καταναλωτών
  - γενικές πληροφορίες για τα μέσα έννομης προστασίας που έχουν στη διάθεση τους σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ παρόχου και αποδέκτη
  - τα στοιχεία επικοινωνίας των ενώσεων ή οργανισμών, περιλαμβανομένων των κέντρων ενημέρωσης

του δικτύου των ευρωπαϊκών κέντρων καταναλωτών, όπου οι πάροχοι ή οι αποδέκτες υπηρεσιών μπορούν να λάβουν πρακτική βοήθεια.

Εάν χρειασθεί, οι οδηγίες από τις Αρχές περιλαμβάνουν έναν απλό βήμα-προς-βήμα οδηγό. Οι πληροφορίες και η βοήθεια παρέχονται με σαφή και μη επιδεχόμενο παρερμηνείας τρόπο, είναι εύκολα προσβάσιμες εξ αποστάσεως ακόμα και με ηλεκτρονικά μέσα και επικαιροποιούνται συνεχώς. Οι αρμόδιες αρχές υποχρεούνται σε άμεση ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για τις πληροφορίες της παραγράφου αυτής που θα παρέχονται στα Ε.Κ.Ε., καθώς και σε κάθε περίπτωση μεταβολής των ανωτέρω.

2. Η παροχή των πληροφοριών της παραγράφου 1 ανατίθεται για μεν τους καταναλωτές στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Καταναλωτή Ελλάδος, για δε τις επιχειρήσεις στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (Enterprise Europe Network-Hellas).

3. Για την εκπλήρωση των απαιτήσεων που θεσπίζονται στην παράγραφο 1, ο φορέας στον οποίο προσφεύγει ο αποδέκτης υπηρεσιών απευθύνεται, εφόσον είναι αναγκαίο, στο σχετικό φορέα του οικείου κράτους-μέλους και προωθεί σε αυτόν τις πληροφορίες που του ζητούνται. Οι εν λόγω φορείς αλληλοβοηθούνται και καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συνεργάζονται αποτελεσματικά μεταξύ τους. Σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι Αρχές θεσπίζουν τις πρακτικές ρυθμίσεις που απαιτούνται για την εφαρμογή της παραγράφου 1, όπως ιδίως ερμηνευτικές εγκυκλίους και οδηγίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 23

(Άρθρο 22 Οδηγίας 2006/123)

Πληροφορίες για τους παρόχους και τις υπηρεσίες τους

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών υποχρεούνται να θέτουν στη διάθεση του αποδέκτη, τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) την επωνυμία, το νομικό καθεστώς και τη μορφή του παρόχου, τη γεωγραφική διεύθυνση στην οποία είναι εγκατεστημένος και τα στοιχεία εκείνα που επιτρέπουν την ταχεία και άμεση επικοινωνία του αποδέκτη με αυτόν, ενδεχομένως με ηλεκτρονικά μέσα

β) όταν ο πάροχος υπηρεσιών είναι εγγεγραμμένος σε εμπορικό μητρώο ή σε άλλο παρεμφερές δημόσιο μητρώο, την ονομασία του μητρώου αυτού και τον αριθμό εγγραφής του παρόχου ή αντίστοιχα μέσα αναγνώρισης που περιλαμβάνονται στο μητρώο αυτό

γ) όταν η δραστηριότητα υπόκειται σε σύστημα χορήγησης άδειας, τα στοιχεία της αρμόδιας αρχής ή του Ενιαίου Κέντρου Εξουπηρέτησης

δ) όταν ο πάροχος ασκεί δραστηριότητα η οποία υπόκειται σε ΦΠΑ, τον αριθμό αναγνώρισης που ορίζεται στο άρθρο 22, παράγραφος 1, της έκτης Οδηγίας 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών-μελών των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών – Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση (ΕΕ L 145 της 13ης Ιουνίου 1977, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την Οδηγία 2006/18/ΕΚ (ΕΕ L 51 της 22ας Φεβρουαρίου 2006), όπως καθορίζεται στο ν. 1642/1986 (ΦΕΚ 145 Α΄)

ε) σχετικά με τα νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα, κάθε επαγγελματικό σύλλογο ή συναφή οργανισμό, στον οποίο είναι εγγεγραμμένος ο πάροχος υπηρεσιών, τον επαγγελματικό τίτλο και το κράτος-μέλος από το οποίο χορηγήθηκε

στ) τους γενικούς όρους και τις γενικές ρητρες που ενδεχομένως εφαρμόζει ο πάροχος

ζ) την ύπαρξη τυχόν συμβατικών ρητρών που χρησιμοποιεί ο πάροχος σχετικά με το δίκαιο που διέπει τη σύμβαση ή/και τα αρμόδια δικαστήρια

η) την ύπαρξη τυχόν εγγύησης μετά την πώληση, μη επιβαλλόμενης από το νόμο

θ) την τιμή της υπηρεσίας, εάν η τιμή προκαθορίζεται από τον πάροχο για ορισμένο τύπο υπηρεσίας

ι) τα κύρια χαρακτηριστικά της υπηρεσίας, εάν δεν προκύπτουν ήδη από τα συμφραζόμενα

ια) την ασφάλιση ή τις εγγυήσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 24, ιδίως δε τα στοιχεία της σύμβασης του ασφαλιστή ή του εγγυητή και την εδαφική κάλυψη.

2. Οι πάροχοι υπηρεσιών υποχρεούνται να παρέχουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, κατ' επιλογή τους, εναλλακτικά ως εξής:

α) να γνωστοποιούν τις πληροφορίες με δική τους πρωτοβουλία

β) να διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες είναι εύκολα προσβάσιμες για τον αποδέκτη στον τόπο παροχής της υπηρεσίας ή σύναψης της σύμβασης

γ) να καθιστούν τις πληροφορίες εύκολα προσβάσιμες για τον αποδέκτη ηλεκτρονικά μέσω διεύθυνσης που γνωστοποιείται από τους παρόχους

δ) να παρέχουν στον αποδέκτη ενημερωτικό έγγραφο, όπου περιλαμβάνονται λεπτομέρειες για την παροχή των υπηρεσιών τους.

3. Οι πάροχοι υπηρεσιών, έπειτα από αίτηση του αποδέκτη των υπηρεσιών τους, υποχρεούνται να γνωστοποιούν τις ακόλουθες συμπληρωματικές πληροφορίες:

α) την τιμή της υπηρεσίας, όταν η τιμή δεν προκαθορίζεται από τον πάροχο για συγκεκριμένο τύπο υπηρεσίας ή όταν η ακριβής τιμή δεν μπορεί να δηλωθεί, τη μέθοδο υπολογισμού της τιμής, η οποία επιτρέπει στον αποδέκτη να επαληθεύσει την τιμή ή μία αρκετά λεπτομερή εκτίμηση

β) σχετικά με τα νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα, αναφορά των επαγγελματικών κανόνων που εφαρμόζονται στην Ελλάδα και των μέσων πρόσβασης σε αυτά

γ) πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες και τις εταιρικές σχέσεις πολλαπλών ειδικοτήτων, οι οποίες συνδέονται άμεσα με τη συγκεκριμένη υπηρεσία και με τα μέτρα που έχουν λάβει για την αποφυγή των συγκρούσεων συμφερόντων. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να περιλαμβάνονται σε κάθε ενημερωτικό έγγραφο των παροχών που παρουσιάζει με τρόπο λεπτομερή τις υπηρεσίες τους

δ) τυχόν Κώδικες Δεοντολογίας, στους οποίους υπόκεινται οι πάροχοι υπηρεσιών, καθώς και τη διεύθυνση στην οποία μπορεί κανείς να συμβουλευθεί τους Κώδικες ηλεκτρονικά και τις διαθέσιμες γλωσσικές εκδόσεις

ε) όταν ένας πάροχος υπόκειται σε Κώδικα Δεοντολογίας ή είναι μέλος επαγγελματικού φορέα ή οργάνωσης που προβλέπει τη χρησιμοποίηση μηχανισμού εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών, σχετικές πληροφορίες. Ο πάροχος διευκρινίζει τον τρόπο με τον οποίον υπάρχει πρόσβαση σε λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά και τους όρους χρησιμοποίησης του μηχανισμού εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών.

4. Οι Αρχές διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες, που οφείλει να παράσχει ο πάροχος υπηρεσιών στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου, πρέπει να είναι διαθέσιμες ή να γνωστοποιούνται με τρόπο σαφή και αδιαμφισβήτητο και σε εύλογο χρόνο πριν από τη σύναψη της σύμβασης ή πριν από την παροχή της υπηρεσίας, όταν δεν υπάρχει γραπτή σύμβαση.

5. Οι υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών που ορίζονται στο παρόν κεφάλαιο προστίθενται στις απαιτήσεις που προβλέπονται ήδη από την κοινοτική νομοθεσία. Οι Αρχές μπορούν να ορίσουν συμπληρωματικές υποχρεώσεις πληροφοριών για τους παρόχους που είναι εγκατεστημένοι στο ελληνικό έδαφος.

Άρθρο 24

(Άρθρο 23 Οδηγίας 2006/123)

Ασφάλιση επαγγελματικής ευθύνης και εγγυήσεις

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών, οι υπηρεσίες των οποίων ενέχουν άμεσα και συγκεκριμένο κίνδυνο για την υγεία ή την ασφάλεια του αποδέκτη ή τρίτου ή τη χρηματοοικονομική ασφάλεια του αποδέκτη, θα πρέπει να συνάπτουν ανάλογη με τη φύση και την έκταση του κινδύνου ασφάλιση επαγγελματικής ευθύνης ή να την αντικαθιστούν με οποιαδήποτε άλλη ισοδύναμη ή ουσιαστικά συγκρίσιμη, ως προς τον σκοπό της, εγγύηση ή ανάλογη διευθέτηση.
2. Όταν ένας πάροχος εγκαθίσταται στο ελληνικό έδαφος, οι Αρχές δεν απαιτούν ασφάλιση επαγγελματικής ευθύνης ή εγγύηση από αυτόν, εφόσον καλύπτεται ήδη σε άλλο κράτος-μέλος, στο οποίο είναι ήδη εγκατεστημένος, από εγγύηση ισοδύναμη ή κατ' ουσία συγκρίσιμη ως προς το σκοπό της και ως προς την κάλυψη την οποία παρέχει από πλευράς ασφαλιζόμενου κινδύνου, ασφαλιζόμενου ποσού ή ανώτατου ορίου της εγγύησης και ενδεχόμενων εξαιρέσεων από την κάλυψη. Εάν η ισοδυναμία εξασφαλίζεται μόνο εν μέρει, οι Αρχές μπορούν να ζητήσουν συμπληρωματική εγγύηση για να καλύψουν τα στοιχεία εκείνα τα οποία δεν καλύπτονται ήδη. Όταν οι Αρχές απαιτούν από παρόχους υπηρεσιών εγκατεστημένους στην Ελληνική Επικράτεια να συνάπτουν ασφάλιση επαγγελματικής ευθύνης ή να παρέχουν οποιαδήποτε άλλη εγγύηση, αποδέχονται ως επαρκή απόδειξη βεβαιώσεις ασφαλιστικής κάλυψης που έχουν εκδοθεί από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και ασφαλιστικές εταιρίες εγκατεστημένες σε άλλα κράτη-μέλη.
3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν θίγουν τα συστήματα επαγγελματικής ασφάλισης ή εγγυήσεων που προβλέπονται από άλλες κοινοτικές νομοθετικές ρυθμίσεις.
4. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, νοούνται ως:
  - «άμεσος και συγκεκριμένος κίνδυνος», ο κίνδυνος που προκύπτει άμεσα από την παροχή της υπηρεσίας
  - «υγεία και ασφάλεια», σε σχέση με έναν αποδέκτη ή τρίτο, η αποφυγή του θανάτου ή σοβαρής σωματικής βλάβης
  - «χρηματοοικονομική ασφάλεια», σε σχέση με έναν αποδέκτη, η αποφυγή σημαντικής απώλειας σε χρήμα ή σε αξία περιουσιακών στοιχείων
  - «ασφάλιση επαγγελματικής ευθύνης», η ασφάλεια την οποία συνάπτει ένας πάροχος για ενδεχόμενη ευθύνη του έναντι των αποδεκτών και, ανάλογα με την περίπτωση, τρίτων, λόγω της παροχής της υπηρεσίας.
5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ορίζονται τα κριτήρια για το ισοδύναμο ή το συγκρίσιμο χαρακτήρα της ασφαλιστικής κάλυψης, με βάση το σκοπό της και την κάλυψη που παρέχει ως προς τον ασφαλιζόμενο κίνδυνο, το ασφαλιζόμενο ποσό ή το ανώτατο όριο της εγγύησης, καθώς και τις πιθανές εξαιρέσεις από την κάλυψη και ρυθμίζεται κάθε θέμα εφαρμογής του άρθρου αυτού.

Άρθρο 25

(Άρθρο 24 Οδηγίας 2006/123)

Εμπορικές επικοινωνίες των νομοθετικώς κατοχυρωμένων επαγγελματιών

1. Καταργούνται όλες οι συνολικές απαγορεύσεις εμπορικών επικοινωνιών για τα νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα.
2. Οι εμπορικές επικοινωνίες που χρησιμοποιούν τα νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα πρέπει να τηρούν τους επαγγελματικούς κανόνες που συνάδουν με το κοινοτικό δίκαιο και ιδιαίτερα αυτούς οι οποίοι είναι συναφείς με την ανεξαρτησία, την αξιοπρέπεια και την ακεραιότητα του επαγγέλματος, καθώς και το επαγγελματικό απόρρητο, κατά τρόπο συνάδοντα με τις ιδιαιτερότητες κάθε επαγγέλματος. Οι επαγγελματικοί

κανόνες για τις εμπορικές επικοινωνίες δεν πρέπει να δημιουργούν διακρίσεις, οφείλουν να δικαιολογούνται αντικειμενικά από επιτακτικό λόγο δημοσίου συμφέροντος και να είναι αναλογικοί.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, καταργούνται ή τροποποιούνται οι υφιστάμενοι περιορισμοί και απαγορεύσεις στα πλαίσια των ρυθμίσεων της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 26

(Άρθρο 25 Οδηγίας 2006/123)

Δραστηριότητες πολλαπλών ειδικοτήτων

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών δεν υπόκεινται σε απαιτήσεις που τους υποχρεώνουν να ασκούν αποκλειστικά συγκεκριμένη δραστηριότητα ή που περιορίζουν την άσκηση από κοινού ή σε εταιρική σχέση διαφορετικών δραστηριοτήτων.
Οι ακόλουθοι πάροχοι μπορούν να υπόκεινται σε τέτοιες απαιτήσεις:
  - α) τα νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα, στο μέτρο που δικαιολογείται για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης προς τους κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας και συμπεριφοράς, οι οποίοι ποικίλλουν λόγω της ιδιαιτερότητας του κάθε επαγγέλματος και που είναι αναγκαίο για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας τους.
  - β) οι πάροχοι υπηρεσιών πιστοποίησης, τεχνικού ελέγχου ή δοκιμών, στο μέτρο που δικαιολογείται για την εξασφάλιση της ανεξαρτησίας τους και της ακεραιότητάς τους.
2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών και των αρμόδιων κατά περίπτωση Υπουργών, καθορίζονται οι δραστηριότητες πολλαπλών ειδικοτήτων που επιτρέπονται στους παρόχους οι οποίοι αναφέρονται στις περιπτώσεις α) και β) της παραγράφου 1 και λαμβάνεται πρόνοια, ώστε:
  - α) να προλαμβάνονται οι συγκρούσεις συμφερόντων και τα ασυμβίβαστα μεταξύ ορισμένων δραστηριοτήτων
  - β) να εξασφαλίζεται η ανεξαρτησία και η αμεροληψία που απαιτούν ορισμένες δραστηριότητες
  - γ) να εξασφαλίζεται ότι οι επαγγελματικοί δεοντολογικοί κανόνες διαφορετικών δραστηριοτήτων συμβιβάζονται μεταξύ τους, ιδίως όσον αφορά το επαγγελματικό απόρρητο.

Άρθρο 27

(Άρθρο 27 Οδηγίας 2006/123)

Επίλυση διαφορών

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών υποχρεούνται να παρέχουν στοιχεία επικοινωνίας, και ιδίως ταχυδρομική διεύθυνση, αριθμό τηλεμοιότητας (φαξ) ή διεύθυνση ηλεκτρικού ταχυδρομείου, όπου να μπορούν όλοι οι αποδέκτες των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που διαμένουν σε άλλο κράτος-μέλος, να τους απευθύνουν άμεσα παράπονα ή διαμαρτυρίες ή να ζητήσουν πληροφορίες για την υπηρεσία που παρέχουν. Οι πάροχοι υπηρεσιών δίνουν τη νόμιμη διεύθυνσή τους, όταν αυτή δεν είναι η συνήθης διεύθυνση για την αλληλογραφία τους. Οι πάροχοι υπηρεσιών υποχρεούνται να απαντούν στα παράπονα ή στις διαμαρτυρίες των πιο πάνω αποδεκτών χωρίς καθυστέρηση και επιδεικνύοντας επιμέλεια για την εξεύρεση ικανοποιητικής λύσης.
2. Οι πάροχοι υπηρεσιών υποχρεούνται να αποδείξουν ότι τηρούνται οι υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο και ότι οι πληροφορίες είναι ακριβείς.
3. Όταν απαιτείται η κατάθεση χρηματικής εγγύησης για συμμόρφωση σε δικαστική απόφαση, που εκδίδεται προς επίλυση διαφορών που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή του παρόντος νόμου, οι Αρχές αναγνωρίζουν αντίστοιχες εγγυήσεις που έχουν κατατεθεί από πιστώ-

τικό ίδρυμα ή ασφαλιστή εγκατεστημένο σε άλλο κράτος-μέλος. Τα εν λόγω πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να έχουν άδεια λειτουργίας σε κράτος-μέλος σύμφωνα με το ν. 3601/2007 (ΦΕΚ 178 Α'), οι δε ασφαλιστές σύμφωνα, κατά περίπτωση, με το π.δ. 288/2002 (ΦΕΚ 258 Α') και με το π.δ. 23/2005 (ΦΕΚ 31 Α').

4. Οι πάροχοι υπηρεσιών που υπόκεινται σε Κώδικα Δεοντολογίας ή είναι μέλη επαγγελματικού φορέα ή οργάνωσης, που προβλέπει τη χρησιμοποίηση μηχανισμού εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών, υποχρεούνται να ενημερώνουν σχετικά τον αποδέκτη των υπηρεσιών, να το αναφέρουν σε κάθε έγγραφο που παρουσιάζει αναλυτικά τις υπηρεσίες τους και να υποδεικνύουν τα μέσα με τα οποία παρέχεται πρόσβαση σε λεπτομερείς πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά και τους όρους χρησιμοποίησης του εν λόγω μηχανισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' **ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ**

Άρθρο 28

(Άρθρο 28 Οδηγίας 2006/123)

Αμοιβαία συνδρομή – Γενικές υποχρεώσεις

1. Οι Αρχές συνεργάζονται αποτελεσματικά με τις αρχές των άλλων κρατών-μελών, με σκοπό να εξασφαλίζεται η εποπτεία των παροχών και των υπηρεσιών τους.

2. Με υπουργική απόφαση που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται ένα ή περισσότερα σημεία επαφής, καθώς και οι αρμοδιότητές τους. Η ελληνική διοίκηση γνωστοποιεί τα στοιχεία των σημείων επαφής στα υπόλοιπα κράτη-μέλη και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

3. Οι αιτήσεις πληροφοριών και οι αιτήσεις διενέργειας ελέγχων, επιθεωρήσεων και ερευνών των ελληνικών Αρχών στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένες και να προσδιορίζουν ιδίως τον λόγο της αίτησης. Οι ανταλλασσόμενες πληροφορίες χρησιμοποιούνται μόνο για το θέμα για το οποίο ζητήθηκαν.

4. Όταν λαμβάνουν αίτηση συνδρομής από αρμόδιες αρχές άλλου κράτους-μέλους, οι Αρχές μεριμνούν ώστε οι πάροχοι υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι στο ελληνικό έδαφος να παρέχουν σε αυτές κάθε απαραίτητη πληροφορία για την εποπτεία των δραστηριοτήτων τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

5. Οι Αρχές, όταν αντιμετωπίζουν δυσκολίες να ικανοποιήσουν αίτηση πληροφοριών ή να διενεργήσουν ελέγχους, επιθεωρήσεις και έρευνες ειδοποιούν εγκαίρως το κράτος-μέλος που υπέβαλε τη σχετική αίτηση, ώστε να βρεθεί λύση.

6. Οι Αρχές παρέχουν το συντομότερο δυνατόν και με ηλεκτρονικά μέσα τις πληροφορίες που ζητούνται από άλλα κράτη-μέλη ή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

7. Οι αντίστοιχες αρμόδιες αρχές των υπόλοιπων κρατών-μελών μπορούν να συμβουλευούνται τα μητρώα, στα οποία είναι εγγεγραμμένοι οι πάροχοι υπηρεσιών με τους ίδιους όρους που ισχύουν και για τις αρμόδιες ελληνικές Αρχές.

8. Οι Αρχές ανακοινώνουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με περιπτώσεις κρατών-μελών, τα οποία δεν πληρούν την υποχρέωση της αμοιβαίας συνδρομής.

9. Το Υπουργείο Οικονομικών συντονίζει την εφαρμογή και διαχείριση από τις Αρχές του ηλεκτρονικού συστήματος για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών-μελών (IMI) που σχεδιάστηκε και λειτουργεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως οριζόντιο εργαλείο στήριξης για την εκπλήρωση συνεργασίας που προβλέπεται στη νομοθεσία περί εσωτερικής αγοράς, ώστε οι αρμόδιες αρχές να εντοπίζουν εύκολα τους αντίστοιχους συνομηλητές τους στα λοιπά κράτη-μέλη και να επικοινωνούν μεταξύ τους αποτελεσματικά. Με κοινή απόφαση των

Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών ρυθμίζονται τα σχετικά θέματα για την εφαρμογή της παρούσας παράγραφου. Σε κάθε περίπτωση, τηρούνται οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται από τη νομοθεσία για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Άρθρο 29

(Άρθρο 29 Οδηγίας 2006/123)

Αμοιβαία συνδρομή – Γενικές υποχρεώσεις για το κράτος-μέλος εγκατάστασης

1. Όσον αφορά τους παρόχους υπηρεσιών, που παρέχουν υπηρεσίες σε άλλο κράτος-μέλος, οι Αρχές παρέχουν τις πληροφορίες που ζητεί άλλο κράτος-μέλος σχετικά με τους παρόχους υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, ιδίως τη διαβεβαίωση:

α) ότι είναι εγκατεστημένοι στην ελληνική Επικράτεια και β) ότι, καθόσον γνωρίζουν, δεν ασκούν εκεί παράνομα τις δραστηριότητές τους.

2. Οι Αρχές προβαίνουν σε ελέγχους, επιθεωρήσεις και έρευνες που ζητεί άλλο κράτος-μέλος και το ενημερώνουν για τα αποτελέσματά τους και, ενδεχομένως, για τα μέτρα που έχουν λάβει. Στο πλαίσιο αυτό, οι Αρχές ενεργούν εντός των θεσμοθετημένων από την ελληνική νομοθεσία ορίων. Οι Αρχές αποφασίζουν ποια είναι τα καταλληλότερα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε κάθε περίπτωση προκειμένου να ικανοποιηθεί το αίτημα άλλου κράτους-μέλους.

3. Μόλις οι Αρχές λάβουν γνώση συγκεκριμένης συμπεριφοράς ή συγκεκριμένων πράξεων παρόχου εγκατεστημένου στο ελληνικό έδαφος, ο οποίος παρέχει υπηρεσίες και σε άλλα κράτη-μέλη, οι οποίες, καθόσον οι εν λόγω Αρχές γνωρίζουν, μπορεί να προκαλέσουν σοβαρή βλάβη στην υγεία ή την ασφάλεια των προσώπων ή στο περιβάλλον, ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση όλα τα λοιπά κράτη-μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

4. Με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού θεσπίζονται τα πληροφοριακά στοιχεία που τηρούνται και το σχετικό μητρώο, τα κριτήρια των ελέγχων, επιθεωρήσεων και ερευνών, καθορίζονται οι προϋποθέσεις ενημέρωσης των άλλων Αρχών και ρυθμίζονται τα θέματα εφαρμογής του άρθρου αυτού.

Άρθρο 30

(Άρθρο 30 Οδηγίας 2006/123)

Εποπτεία από τις Αρχές παρόχου εγκατεστημένου στην Ελλάδα που μετακινείται προσωρινά σε άλλο κράτος-μέλος

1. Σχετικά με τις περιπτώσεις που δεν ρυθμίζονται από το άρθρο 31 παράγραφος 1 του νόμου αυτού, οι Αρχές μεριμνούν ώστε να ελέγχεται η συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις του στο πλαίσιο των εξουσιών εποπτείας που προβλέπονται από τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, ειδικότερα με μέτρα εποπτείας στον τόπο εγκατάστασης του παρόχου υπηρεσιών.

2. Οι Αρχές δεν μπορούν να αρνηθούν να λάβουν μέτρα εποπτείας ή εκτέλεσης και επιβολής κυρώσεων στην ελληνική Επικράτεια με την αιτιολογία ότι η υπηρεσία έχει παρασχεθεί ή προκαλέσει ζημιές σε άλλο κράτος-μέλος.

3. Η υποχρέωση που ορίζεται στην παράγραφο 1 δε συνεπάγεται ότι οι Αρχές υποχρεούνται να προβούν σε διαπιστώσεις γεγονότων ή σε ελέγχους στην επικράτεια του κράτους, όπου έχει παρασχεθεί η υπηρεσία.

4. Με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού θεσπίζονται τα κριτήρια εποπτείας του παρόχου υπηρεσιών, καθορίζονται οι προϋποθέσεις επιβολής και εκτέλεσης των κυρώσεων και ρυθμίζονται τα θέματα εφαρμογής του άρθρου αυτού.

Άρθρο 31

(Άρθρο 31 Οδηγίας 2006/123)

Εποπτεία από τις Αρχές παρόχου υπηρεσιών στην Ελλάδα σε περίπτωση προσωρινής μετακίνησής του από τη χώρα εγκατάστασής του

1. Οι Αρχές είναι υπεύθυνες για τον έλεγχο της δραστηριότητας του παρόχου υπηρεσιών στην ελληνική επικράτεια, όσον αφορά την τήρηση απαιτήσεων της ελληνικής νομοθεσίας που μπορούν να επιβληθούν βάσει των άρθρων 18 και 19.

Οι Αρχές δύνανται βάσει του κοινοτικού δικαίου:

α) να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι ο πάροχος τηρεί τις απαιτήσεις αυτές σχετικά με την πρόσβαση σε δραστηριότητες παρόχου υπηρεσιών και την άσκηση τους στην ελληνική επικράτεια.

β) να προβαίνουν σε ελέγχους, επιθεωρήσεις και έρευνες που απαιτούνται για την εποπτεία της παρεχόμενης υπηρεσίας.

2. Όσον αφορά άλλες απαιτήσεις εκτός εκείνων της παραγράφου 1, όταν ένας πάροχος μετακινείται στην ελληνική επικράτεια για να παράσχει υπηρεσία χωρίς να είναι εγκατεστημένος σε αυτή, οι Αρχές συμμετέχουν στην εποπτεία του παρόχου, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4.

3. Οι Αρχές, έπειτα από αίτηση του κράτους-μέλους εγκατάστασης, προβαίνουν στους ελέγχους, τις επιθεωρήσεις και τις έρευνες που απαιτούνται για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα της εποπτείας από το κράτος-μέλος εγκατάστασης. Παρεμβαίνουν εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που τους έχουν ανατεθεί από την ελληνική νομοθεσία. Οι Αρχές αποφασίζουν ποια είναι τα καταλληλότερα μέτρα που μπορεί να λαμβάνονται σε κάθε περίπτωση, προκειμένου να ικανοποιείται το αίτημα του κράτους-μέλους εγκατάστασης.

4. Όταν η υπηρεσία παρέχεται στην ελληνική επικράτεια, οι Αρχές, με δική τους πρωτοβουλία, μπορούν να προβαίνουν σε ελέγχους, επιθεωρήσεις και έρευνες επιτόπου, εφόσον οι εν λόγω έλεγχοι, επιθεωρήσεις και έρευνες δεν εισάγουν διακρίσεις, δεν έχουν ως αιτιολογία το γεγονός ότι ο πάροχος είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος-μέλος και είναι αναλογικοί.

5. Με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζεται ο τρόπος και η έκταση εποπτείας του παρόχου υπηρεσιών, οι προϋποθέσεις ελέγχου, επιθεωρήσεων και επιτόπιων ερευνών και ρυθμίζονται τα θέματα εφαρμογής του άρθρου αυτού.

Άρθρο 32

(Άρθρο 32 Οδηγίας 2006/123)

Μηχανισμός προειδοποίησης

Όταν οι Αρχές λάβουν γνώση γεγονότων ή συγκεκριμένων σοβαρών περιστατικών, που σχετίζονται με δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών που μπορεί να προκαλέσουν σημαντική βλάβη στην υγεία ή την ασφάλεια των προσώπων ή στο περιβάλλον στην ελληνική επικράτεια ή στην επικράτεια άλλων κρατών-μελών, ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση το κράτος-μέλος εγκατάστασης, τα άλλα ενδιαφερόμενα κράτη-μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 33

(Άρθρο 33 Οδηγίας 2006/123)

Πληροφορίες σχετικά με την εντιμότητα του παρόχου

1. Οι Αρχές γνωστοποιούν, έπειτα από αίτηση αρμόδιου Αρχής άλλου κράτους-μέλους πληροφορίες σχετικά με πειθαρχικές, ποινικές ή άλλες διοικητικές κυρώσεις και μέτρα ή με αποφάσεις για δόλιες χρεοκοπίες που έχουν εκδοθεί από τις αρμόδιες Αρχές κατά παρόχου και οι οποίες αφορούν άμεσα την επαγγελματική ικανότητα ή την αξιοπιστία του. Οι Αρχές, παρέχοντας τις ανωτέρω πληροφορίες, ενημερώνουν σχετικά και τον πάροχο της υπηρεσίας.

Η αίτηση που υποβάλλεται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένη, ιδίως όσον αφορά τους λόγους για τους οποίους ζητούνται οι πληροφορίες αυτές.

2. Οι Αρχές κοινοποιούν τις κυρώσεις και τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1, μόνον εφόσον έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση. Όσον αφορά τις άλλες εφαρμοστέες αποφάσεις που μνημονεύονται στην παράγραφο 1, γνωστοποιούν τις πληροφορίες και διευκρινίζουν εάν πρόκειται για τελεσίδικη απόφαση ή εάν έχει ασκηθεί ένδικο βοήθημα κατά της απόφασης και αναφέρουν την πιθανή ημερομηνία έκδοσης της απόφασης σχετικά με το ένδικο βοήθημα.

Οι Αρχές προσδιορίζουν στη γνωστοποίηση τους τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας δυνάμει των οποίων ο πάροχος καταδικάστηκε ή του επιβλήθηκαν κυρώσεις.

3. Η εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2 πρέπει να συνάδει με τους κανόνες για την προστασία και κοινοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τα κατοχυρωμένα δικαιώματα των προσώπων που έχουν καταδικαστεί ή τους έχουν επιβληθεί κυρώσεις βάσει της ελληνικής νομοθεσίας, μεταξύ άλλων και από επαγγελματικούς φορείς. Τυχόν συναφείς πληροφορίες δημόσιου χαρακτήρα είναι προσβάσιμες στους καταναλωτές.

Άρθρο 34

(Άρθρο 35 Οδηγίας 2006/123)

Αμοιβαία συνδρομή σε περιπτώσεις μεμονωμένων παρεκκλίσεων

1. Όταν οι Αρχές σκοπεύουν να λάβουν μέτρο που προβλέπεται στο άρθρο 19, εφαρμόζεται η διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 2 έως 5 του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη των δικαστικών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων των προκαταρκτικών διαδικασιών και πράξεων που διεξάγονται στο πλαίσιο ποινικής έρευνας.

2. Οι Αρχές ζητούν από το κράτος-μέλος εγκατάστασης να λάβει μέτρα κατά του παρόχου της υπηρεσίας, παρέχοντας κάθε κατάλληλη πληροφορία για την οικεία υπηρεσία και δηλώνοντας τα περιστατικά της υπόθεσης.

3. Αφού ενημερωθούν από το κράτος-μέλος εγκατάστασης για τα μέτρα που έχει ή δεν έχει λάβει ή σκοπεύει να λάβει και τις αντίστοιχες εξηγήσεις, οι Αρχές αποφασίζουν για περαιτέρω ενέργειες. Αν κρίνουν σκόπιμη τη λήψη μέτρων, κοινοποιούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στο κράτος-μέλος εγκατάστασης την πρόθεσή τους και δηλώνουν:

α) τους λόγους για τους οποίους κρίνουν ως ανεπαρκή τα μέτρα που έλαβε ή σκοπεύει να λάβει το κράτος-μέλος εγκατάστασης και

β) ότι τα μέτρα που σκοπεύουν να λάβουν πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 19.

4. Τα μέτρα μπορούν να ληφθούν μόνο μετά την παρέλευση προθεσμίας δεκαπέντε εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση που προβλέπεται στην παράγραφο 3.

5. Σε έκτακτες περιπτώσεις οι Αρχές μπορούν να λάβουν μέτρα παρεκκλίνοντας από τις παραγράφους 2, 3 και 4. Στις περιπτώσεις αυτές τα μέτρα κοινοποιούνται χωρίς καθυστέρηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στο κράτος-μέλος εγκατάστασης, δηλώνοντας τους λόγους για τους οποίους οι Αρχές κρίνουν ότι υπάρχει έκτακτη ανάγκη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

Άρθρο 35

Κυρώσεις

1. Όταν παραβιάζονται οι διατάξεις των άρθρων 21, 22, 23 και 27, επιβάλλονται στους παραβάτες, ανάλογα

με τη φύση του αδικήματος, πειθαρχικές ή διοικητικές κυρώσεις και χρηματικά πρόστιμα. Το είδος των επιβαλλόμενων κυρώσεων και το ύψος των ποινών πρέπει να τεθούν σε σχέση αναλογίας με την παράβαση και να διασφαλίζουν τον αποτελεσματικό και αποτρεπτικό χαρακτήρα του μέτρου.

2. Με απόφαση, των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών ορίζονται τα όργανα και η διαδικασία επιβολής, το είδος και το ύψος των κυρώσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 1, τα κριτήρια επιμέτρησης τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 36

Τροποποίηση του ν. 2251/1997

Στην περίπτωση α΄ της παραγράφου 16 του άρθρου 10 του ν. 2251/1994 (ΦΕΚ 191 Α΄), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προστίθεται υποπερίπτωση θθ΄ ως ακολούθως: «θθ) της Οδηγίας 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, 12ης Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με τις «υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά» (ΕΕL 176 της 27ης Δεκεμβρίου 2006)».

Άρθρο 37

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
Για την εφαρμογή του πρώτου μέρους του παρόντος νόμου, ιδίως δε των διατάξεων περί εποπτείας, τηρούνται οι κανόνες για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 2742/1997 (ΦΕΚ 50 Α) και 3471/2006 (ΦΕΚ 133 Α).

Άρθρο 38

Συντονιστικός Φορέας

Το Υπουργείο Οικονομικών είναι αρμόδιο για το συντονισμό της εφαρμογής των υποχρεώσεων που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΆΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 39

Τροποποίηση των νόμων 3723/2008, 3756/2009 και συμπλήρωση των διατάξεων των νόμων 2789/2000 και 3566/2007

1. Το έκτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3723/2008 (ΦΕΚ 250 Α) αντικαθίσταται με εδάφια ως εξής:

«Οι ως άνω προνομιούχες μετοχές εξαγοράζονται από την τράπεζα στην τιμή διάθεσης, μετά πάροδο πέντε ετών ή και σε προγενέστερο χρόνο, με έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος. Στην περίπτωση παρόδου της πενταετίας και εφόσον δεν έχει προηγηθεί απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του πιστωτικού ιδρύματος για την επαναγορά των προνομιούχων μετοχών, επιβάλλεται, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μετά από εισήγηση της Τράπεζας της Ελλάδος, προοδευτικά σωρευτική προσαύξηση ποσοστού 2% κατ' έτος στο προβλεπόμενο στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου ετήσιου δικαιώματος σταθερής απόδοσης που παρέχεται στο Ελληνικό Δημόσιο.»

2. Η παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 3723/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μετά από εισήγηση του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, ρυθμίζονται οι όροι εφαρμογής του παρόντος άρθρου και των δύο επόμενων άρθρων και μπορεί να παρατείνονται οι προθεσμίες που προβλέπονται σε αυτά, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.»

3. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του

άρθρου 29 του ν. 2789/2000 (ΦΕΚ 21 Α΄), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προστίθενται, από τότε που ισχύει ο ν. 2789/2000, λέξεις ως εξής: «και την περιπτ. δ) του άρθρου 13 του π.δ. 60/2007 (ΦΕΚ 64 Α), με εξαίρεση τις συμβάσεις που συνάπτονται με ΟΤΑ.»

4. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 3756/2009 (ΦΕΚ 53 Α) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στην περίπτωση διανομής μερίσματος για τις χρήσεις 2008 και 2009, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων της παρ.3 του άρθρου 1 του ν. 3723/2008 (ΦΕΚ 250 Α), η διανομή περιορίζεται αποκλειστικά στη διανομή μετοχών.»

5. Στο πρώτο εδάφιο της παρ.8 του άρθρου 74 του ν. 3566/2007 (ΦΕΚ 117 Α) όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.18β του άρθρου 41 του ν. 3712/2008 (ΦΕΚ 225 Α), μετά τη λέξη «μονίμων» τίθεται κόμμα (,) και προστίθεται η λέξη «μετακλητών».

6. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού αρχίζουν από την ημερομηνία κατάθεσης του σχεδίου νόμου στη Βουλή.

Άρθρο 40

Συμπλήρωση διατάξεων των νόμων 3717/2008 και 3429/2005

1. Στο άρθρο 11 παρ. 2 του ν. 3717/2008 (ΦΕΚ 239 Α), προστίθενται τα εξής εδάφια:

«Οι υπό εκκαθάριση επιχειρήσεις των ανωτέρω εδαφίων απαλλάσσονται, για όσο χρόνο αυτές τελούν υπό το καθεστώς της ειδικής εκκαθάρισης του άρθρου 14α του ν. 3429/2005 (ΦΕΚ 314 Α), από την υποχρέωση προ-σκόμισης πιστοποιητικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας και από την καταβολή ΤΑΠ για τη σύναψη συμβάσεων μεταβίβασης, τη λήψη δανείων, τη θεώρηση βιβλίων και στοιχείων και για κάθε άλλη συναλλαγή τους με το Δημόσιο.

Τα δικαιώματα και οι αμοιβές συμβολαιογράφων, δικηγόρων, δικαστικών επιμελητών, υποθηκοφυλάκων και κτηματολογικών γραφείων για τις συμβάσεις μεταβίβασης και για κάθε άλλη προς πραγμάτωση της ειδικής εκκαθάρισης πράξη, περιορίζονται στο είκοσι τοις εκατό (20%) αυτών.

Οφειλόμενες απαιτήσεις των εργαζομένων με σύμβαση αορίστου ή ορισμένου χρόνου στις υπό εκκαθάριση εταιρίες, που γεννήθηκαν πριν την υπαγωγή των εταιριών σε εκκαθάριση, για αποζημίωση μη ληφθείσας άδειας έτους 2009, επιδόματος αδειάς ή δώρου Χριστουγέννων έτους 2009 καταβάλλονται από τον εκκαθαριστή και θεωρούνται δαπάνες εκκαθάρισης.»

2. Μετά την παρ. 5 του άρθρου 14α του Κεφαλαίου Α΄ του ν. 3429/2005 (ΦΕΚ 314 Α΄), το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 40 του ν. 3710/2008 (ΦΕΚ 216 Α΄), προστίθεται παράγραφος 5α ως εξής:

«5.α. Σε περίπτωση που κινητά πράγματα, τα οποία ανήκουν στην υπό εκκαθάριση επιχείρηση και βρίσκονται στην Ελλάδα ή σε τρίτη χώρα, υπόκεινται σε άμεση φθορά ή υποτίμηση της αξίας τους ή η διατήρησή τους είναι προδήλως ασύμφορη σε σχέση με το προσδοκώμενο όφελος του δημόσιου πλειοδοτικού διαγωνισμού, ο εκκαθαριστής μπορεί να προβαίνει σε εκποίηση και χωρίς δημόσιο πλειοδοτικό διαγωνισμό, συνολικά ή τμηματικά, με ελεύθερη διαπραγμάτευση. Η απόφαση του εκκαθαριστή γνωστοποιείται στη Γενική Διεύθυνση Θεσαυροφυλακείου και Προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους του Υπουργείου Οικονομικών. Αν μέσα σε πέντε εργάσιμες ημέρες από τη γνωστοποίηση δεν προβληθούν αντιρρήσεις από την ανωτέρω Γενική Διεύθυνση, δημοσιεύεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε μία τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα που εκδίδεται στον τόπο όπου βρίσκονται τα προς εκποίηση κινητά πράγματα. Επί των πωλήσεων των προηγούμενων εδαφίων έχουν εφαρμογή οι απαλλαγές της παραγράφου 16 του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 41

Μισθολογικές ρυθμίσεις

1. Οι υπάλληλοι του Δημοσίου, των οποίων οι Υπηρεσίες μεταφέρθηκαν κατ' εφαρμογή των διατάξεων των προεδρικών διαταγμάτων 184/2009, 185/2009, 186/2009 (ΦΕΚ 213 Α) και 189/2009 (ΦΕΚ 221 Α) σε άλλο Υπουργείο, εξακολουθούν να δικαιούνται τα ειδικά επιδόματα-παροχές της θέσης προέλευσης τους, που προέρχονται από πρώην ειδικούς λογαριασμούς ή άλλες διατάξεις, στο ύψος που αυτά είχαν διαμορφωθεί κατά την ημερομηνία μεταφοράς τους, εφαρμοζομένων των διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 3833/2010 (ΦΕΚ 40 Α). Τα επιδόματα αυτά, η καταβολή των οποίων βαρύνει την Υπηρεσία στην οποία υπηρετούν πλέον οι εν λόγω υπάλληλοι, αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

2. Ο χρόνος μισθολογικής εξέλιξης των υπαλλήλων με μερική απασχόληση στο Δημόσιο, σε Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. είναι ίδιος με εκείνον της πλήρους απασχόλησης, για όσο χρονικό διάστημα απασχολούνται με μερική απασχόληση. Στην περίπτωση που οι εν λόγω υπάλληλοι απασχοληθούν με πλήρες ωράριο, τότε εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3205/2003.

Άρθρο 42

Έναρξη Ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του. Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 29 Απριλίου 2010

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Ι. ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
Λ.-Τ. ΚΑΤΣΕΛΗ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 30 Απριλίου 2010

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Χ. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ